

MARIBORSKI VEČERNIK

„JUTRA“

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Grajski trg 7 / Tel. uredništva in uprave 24-55
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 din, dostavljen na dom 12 din / Oglaš po ceniku / Oglaš
se sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Angleški glasovi: Premirje neobhodno potrebno

SKEPSA ITALIJANSKEGA TISKA

PARIZ, 25. junija. V rimskih političnih krogih posvečajo veliko pažnjo prizadevanjem angleške vlade za premirje v Španiji. Italijanski tisk označuje to prizadevanje angleške vlade kot zelo previdno, vendar pa izraža mnenje, da bo to težko doseči, ker je sporazum v sedanjem trenutku med obema španskima taboroma skoro nemogoč. Popolnoma drugo stališče pa zavzema angleški tisk, zlasti »Times« in »Daily Telegraph«. Angleški tisk naglašja, da zasleduje angleška vlada sporedno s prizadevanji glede umika prostovoljcev tudi sporazum med obema španskima taboroma na pod-

lagi predhodnega premirja. »Times« smatrajo premirje kot neobhodno potrebno, ker je le na ta način mogoče vpostaviti kontakt med obema vojskujočima se strankama. Anglija stoji na stališču, da morata oba tabora dati potrebna zatrdila. Ne sme biti polne Frankove zmage, pa tudi ne brezpogojnega poraza barcelonske vlade. Italijanski tisk smatra to rešitev kot absurdno in pravi, da je Anglija na tem, da iztrže Francu zmago iz rok. Italija Angliji na tej poti ne more slediti. V Londonu je zbudil ta način pisanja angleškega tiska največje začudenje.

Barcelona pristala na umik prostovoljcev

PARIZ, 25. junija. »Jour« poroča iz Barcelone, da je barcelonska vlada načelno pristala na britanski načrt o umiku prostovoljcev. Negrin pa ima veliko članov vlade proti sebi in ni izključena nova kriza republikanske vlade.

ku prostovoljcev. Negrin pa ima veliko članov vlade proti sebi in ni izključena nova kriza republikanske vlade.

Angleške grožnje generalu Francu

LONDON, 25. junija. »Daily Telegraph« poroča, da je Chamberlain odločen, da odpokliče angleškega generalnega agenta pri burgoški vladi, če ne bo general Franco dejal jamstva, da se bo-

do nehal zračna bombardiranja na angleške ladje. Mussolini se pomišlja glede umika prostovoljcev radi tega, ker računa, da bo trajala španska vojska najmanj še leto dni.

Triumfalen sprejem jugoslov. sokolskega naraščaja v Pragi

PRAGA, 25. junija. Triumfalen je bil včerajšnji sprejem 605 naraščajnikov in naraščajnic iz Maribora, Ljubljane in Zagreba ter 422 iz Beograda. V Bratislavi je bil jugoslovanski sokolski naraščaj obsoj s cvetjem. Vsa pot od Bratislave preko Brna do Prage je bil en sam triumf češkoslovaško jugoslovenskega bratstva in sokolske misli. Triumf se je stopnjeval do viška v Pragi, kjer je stotisočglava množica z gromkim navdušenjem

pozdravila jugoslovanski sokolski naraščaj. Topel pozdrav je izrekel v imenu češkoslovaškega sokolstva načelnik ČOS dr. Klinger. Praški primator dr. Zenkel je dejal, da sprejema Praga jugoslovensko sokolsko mladino z največjim veseljem. Jugoslovanski sokolski naraščaj je nastanjen v Tyrševem domu in okoliških poslopjih. Glavnemu nastopu 26. t. m. bo prisostvoval tudi prezident republike dr. Beneš.

Židje ne smejo v parke

DUNAJ, 25. junija. Tukajšnji policijski predsednik je izdal sledeči odlok: Provozkatorično obnašanje židovstva napram domačemu prebivalstvu, ki si išče oddiha v javnih vrtnih nasadih, se nadaljuje in povzroča motnje javnega reda in miru. Radi tega se odlok glede prepovedi obiskovanja dunajskega nabrežnega parka

po židih raztegne takoj tudi na vrtno nasade coološkega vrta, schönbrunskega parka in mestnega parka. Župan v Mödlingu je izdal prepoved, da ne smejo židje prestopiti vrtnih nasadov v Mödlingu, kjer jim je zabranjeno tudi nositi obleko v alpski uoši.

Japonski grozijo velike stavke

TOKIO, 25. junija. Havas poroča: Zdi se, da so se med člani japonske vlade glede vprašanja ekonomskih ukrepov, ki bi bili potrebni radi kitajske vojne, pojavila med člani japonske vlade precejšnja

nesoglasja. Nekateri člani so namreč izrazili mnenje, da bodo ti ukrepi zbudili velike stavke in nezaposlenost ter da bo nastopila kot nujna posledica splošna dražinja, kar lahko zelo ogroža javni red.

Nicaragua in Honduras izstopita iz Društva narodov?

WASHINGTON, 25. junija. DNB poroča: Doznava se, da je zunanje ministrstvo prejelo sporočilo, po katerem bosta Nicaragua in Honduras, ki sta bila članici Društva narodov, po poročilu agencije »Associated

Press« bodo ob priliki prihodnje vseameriške konference nekatere južnoameriške države sprožile konkreten predlog glede ustanovitve ameriškega Društva narodov.

Tri leta dela vlade dr. M. Stojadinovića

BEograd, 24. junija. Danes so se dopolnila tri leta, odkar je na vodstvu države vlada g. dr. Milana Stojadinovića. Stopajoč ta dan v četrto leto dela za državo in narod, proslavlja vlada dr. Stojadinovića svoj triletni jubilej z velikim ponosom, da je prva jugoslovenska vlada od osvobođenja do danes, ki je na upravi države že polna tri leta. Ona se ponosa tudi s tem, da je prva jugoslovenska vlada, ki je bolj od vseh prejšnjih vlad ustvarila ono, kar je obetala, ko je stopila na dolžnost. Ona torej ne slavi samo dolgo dobo svojega obstoja, temveč tudi svoja velika dela, ustvarjena v vseh področjih našega javnega življenja in gospodarske dejavnosti, dela, priznana ne samo od prijateljev, ki ji žele dolgo življenje v plodnem delu, temveč tudi od onih, ki ji zavidajo njen uspeh, intrigirajo in si žele oblasti, v zmotni veri, da je za upravo države dosti biti na oblasti. Ničesar pa ni bolj pogrešno od želje biti na oblasti radi oblasti. To najbolje dokazuje samo delo vlade dr. Stojadinovića v teh treh letih. Povsod, v vsakem ministrstvu, se vidijo dela, ki jih je narod že davno želel, ki pa jih je prvič izvedla šele vlada dr. Stojadinovića, čeprav so prejšnje vlade poskušale, da jih izvedejo, pa pri tem niso uspele. Ni torej dovolj, biti samo na oblasti. Od vlade se zahteva mnogo več, zahtevajo se dela. Teh del je dala vlada dr. Stojadinovića v taki izobilici, da jih ni mogoče vse naštet. Lahko se podčrtajo samo najvažnejša, ki bodo vsakemu pokazala, kdor zna politično misliti, da je vlada dr. Stojadinovića storila v vseh pravih javne delavnosti več od vsake prejšnje vlade in v nekaterih pravih več od vseh prejšnjih vlad skupaj. To je smisel proslave 3letnice vlade dr. Stojadinovića, slaviti uspeh v delu za dobro vseh.

Za vse je dobro, da je nehal atmosfera, ki je v notranji politiki vladala pri majskih volitvah 1935, ko je bila država brez vsake strankarsko politične priprave vržena v vrtnice žolčne borbe osebnosti, ko so bile razburkane politične strasti, ko so plemena hujšana na plemena in je pretela opasnost državljanske vojne, v kateri so jugofašisti gledali ustvaritev svojih diktatorskih sanj. Za vse je dobro, da je tedaj prišel na upravo države g. dr. Stojadinović, človek železnih živcev, ustaljen in zbran, ki je realno gledal na dogodke ter jim s pomočjo svojih najožjih sodelavcev dr. Antona Korošca in dr. Mehmeda Spaha dal pravec pomirjenja in vračanja na normalnejši položaj. Za vse je dobro, da je vlada dr. Stojadinovića, v kateri sede ljudje, kakor dr. Korošec in dr. Spaho, ki morejo s ponosom reči, da so pravi predstavniki naroda, ki jih nikdar ni zapustil, s svojimi pozitivnimi rezultati uspeša okoli sebe zbrati svoje prijatelje v največjo stranko od osvobođenja do danes, v organizirano in disciplinirano JRZ, ki je do sedaj i na občinskih i na senatskih volitvah pokazala vsem protivnikom vlade dr. Stojadinovića, da je treba z njo kot največjo politično formacijo računati v vseh kombinacijah in za vse politične akcije, pa zato tudi za akcijo okrog reševanja hrvaškega vprašanja. Za vse je dobro, da je vlada dr. Stojadinovića edina vlada od osvobođenja do danes, ki je hrvatsko vprašanje postavila na realno osnovo, izvajajoč samo mere, ki sta jih od časa do časa diktirala zdrav razum in ljubezen do bratov. S to politiko, za katero nosi poleg predsednika vlade polno odgovornost tudi notranji minister, ki jo vsak dan izvaja, je edino mogoče reševati in rešiti vprašanje, ki v svoji osnovi zahteva rav-

nopravnost in enakost za vse.

S tem duhovnim spokojstvom, ki ga je prožila vlada dr. Stojadinovića, ko je vrnila vero v notranji mir in red, smo se mogli posvetiti izboljšanju naše materialne kulture. Tudi tu ne bi bilo uspehov, ako vlada dr. Stojadinovića ne bi nudila potrebnih predpogojev, kakršni so stabilni nacionalni novci, kakor nobena druga valuta na svetu, urejeno državno gospodarstvo z uravnoteženim budžetom, ki v tretjem letu vlade dr. Stojadinovića končava s sušicim v momentu, ko se mnoge velike države Evrope borijo z ogromnimi deficiti, in vse to brez povečanja starih ali uvajanja novih davčnih oblik. Na osnovi tako urejenih državnih financ je mogla vlada dr. Stojadinovića pristopiti ustvaritvi svojega delovnega programa, ki je velik ter so velike in mnogobrojne ideje, ki jih imajo predsednik dr. Stojadinović in njegovi sodelavci v vladi. Prva velika ideja vlade dr. Stojadinovića je bila izvedena pri končni rešitvi kmetijskih dolgov. Tudi prejšnje vlade so poskušale to zelo važno skrb našega kmeta rešiti, ali brez uspeha. Način kako ga je rešila vlada dr. Stojadinovića, ni samo osvobodil kmeta 50% njegovega dolga, temveč ga je tudi usposobil za nov kredit v čaršiji in pri PAB, kredit, brez katerega kmet pri svojem načinu vnovčenja proizvodov ne more napredovati. Silosi, ki jih bo vlada dr. Stojadinovića zgradila kmetu mu bodo omogočili, da svoje žito proda v času, ko je cena najugodnejša, ideal, za katerim teži naš kmet že stoletja. Z znižanjem zemljarine je vlada dr. Stojadinovića olajšala kmetu plačevanje davka. Z urejenim izvozom je poskočila cena vsej živini. Ker pa kmetstvo v teku časa ne bo moglo preskrbeti kruha vsemu bodočemu prebivalstvu, ki se od leta do leta množi v tempu, da se bo čez 25 let podvojilo, je vlada dr. Stojadinovića pristopila izgradnji nacionalne industrije, ki bo predelovala naše surovine, v prvi vrsti one, ki so potrebne naši narodni obrambi. Za one, ki z vasi prihajajo v industrijske centre, da postanejo delavci, je vlada dr. Stojadinovića preskrbela z zakonodajstvom minimalne mezde, socialno in starostno preskrbo ter garancijo osebne stabilnosti s pomočjo kolektivnih pogodb.

Oni, ki ne najdejo posla v industriji, ga bodo našli v javnih delih, za katera je vlada dr. Stojadinovića preskrbela ogromno vsoto 4 milijard dinarjev in ki se izvajajo na novih modernih cestih, na državnih zgradbah in novih železniških progah. Šele l. 1935 je udarjen prvi kamen v razdelane ceste. Z izboljšano prometno mrežo in z jačjo kupno močjo kmeta je dobila tudi trgovina jačji polet in obrtništvo je v mnogih pogledih ponovno oživele. Državni rudniki se prebujajo iz mrtvila šele pod vlado dr. Stojadinovića, ki jim daje materialno možnost, da se razvijajo v zavirljiva industrijska podjetja. Pod vlado g. dr. Stojadinovića je bila vltta prva jeklena železniška tračnica v državi. Pripravlja se elektrolitično predelovanje bakrene rude v borskem rudniku, zgrajena je prva tovarna aluminija pri Šibeniku. Vse to je vezano na vlado dr. Stojadinovića.

Zdravstvena politika vlade dr. Stojadi-

Ali se narava moti? Ali da človeku 32 zob, če mu jih je tudi manj dovolj? Gotovo ne! Dobro delovanje našega žvečilnega aparata je odločilnega pomena za naše splošno zdravstveno stanje. Vsi zobje so nam potrebni. Zato ne pozabimo, da smo tudi mi njim potrebni: negovati jih moramo. Stalna nega s Chlorodontom, zanesljivo zobno pasto, ohrani zobe zdrave do pozne starosti. Dober sloves pa gre Chlorodontu zaradi visoke kvalitete. Domači proizvod.

noviča je dala zdrave osnove za boljšo skrb ne samo preventivne, temveč tudi kurative medicine. V prosveto je dihnil nov duh, posebno v personalnih vprašanjih, preko 1500 učiteljskih kandidatov, ki so zamen 10 let čakali na mesta, je postavljeno za narodne učitelje. Tisočim učiteljev in nastavnikov so regulirane položaje grupe, na katere so leta zamen čakali. Mnogi kraji so dobili šole, otvoreno je nešteto novih oddelkov, preskrbljen je jug s potrebnimi gimnazijami. Telesna vzgoja, ki je danes predpriprava za vojno službo, je predmet nove pažnje vlade.

Na vseh poljih javne delavnosti je torej vlada g. dr. Milana Stojadinovića ostavila v teh treh letih viden sled svojega velikega uspešnega dela. To daje polno vero, da bo vlada g. dr. Milana Stojadinovića v svojem četrtem letu dala s svojim delom državi in narodu vse ono, kar bo pripomoglo njenemu zboljšanju.

Urejena na znotraj, je vlada dr. Stojadinovića mogla in znala tudi v zunanji politiki žeti ogromne uspehe. Pred tremi leti smo imeli med sedmimi sosedi pet, kakor se zdi, hudih in krvnih sovražnikov. En sosed nam je pošiljal komite, drugi bombe, tretji teroriste itd. Od zunanjih sovražnikov nismo imeli mira ne počitka. Ta strašni čas je minil. Vlada g. dr. Stojadinovića je uvedla politiko miru med narodi. Uspela je stvoriti dobre in lojalne sosedne, celo dobre prijatelje, v pravilno pojmovanem obojestranskem interesu. Ohranivši stara prijateljstva je vlada g. dr. Milana Stojadinovića razširila njihov krog. Ugled kraljevine Jugoslavije v zunanjem svetu je naglo rasel. V naše iskrene miroljubne namene se danes v inozemstvu veruje. Našo državo je počastilo s svojim obiskom veliko število državljanov, naš premier je sprejet v inozemstvu povsod s posebno pažnjo. Z nami danes računajo kot z jedrom Male antante in Balkanskega sporazuma, teh dveh velikih grupacij, v katerih se Jugoslavija nahaja zato, ker veruje, da predstavlja jamstvo miru v tem delu Evrope.

Svoje varnosti Jugoslavija ne išče v ideoloških blokih. Ona se zanaša v prvi vrsti na svoje sinove, potomce slavnih herojev s Cera, Kajmakčalana in solunske fronte, ki so s svojo krvjo odkupili svobodo Jugoslavije, ki danes tako srečno procvita in napreduje pod vlado g. dr. Milana Stojadinovića.

Pabecki

»Del. pol.« poroča v št. 58: »Med tem, ko se pri nas cena pšenice dviga in raste cene kruhu, glase poročila o izgledih letošnje žetve na svetovnih tržiščih zelo ugodno. Računajo, da bo znašal letošnji pridelek pšenice 110 milijonov ton (lansko leto 105 milijonov ton), ne vpošteva je pridelek Sovjetske Rusije in pa Irana. Od kraja maja t. l. in do danes je cena pšenice na svetovnem trgu padla za 15 do 25 odstotkov. Na podlagi žetvenih poročil je računati še z nadaljnjim opadanjem cen, tako, da izvozniki na svetovnem tržišču nimajo niti najmanjšega izgleda, da bi letos dobili več za pšenico, kot pa sedaj, preje je računati s tem, da bo cena šla še navzdol. Ko razmislimo ta poročila, se mora človek pa vendarle vprašati: Zakaj se dviga cena pšenice pri nas, zakaj je 105 do 110 odstotkov dražja kot na svetovnem trgu, zakaj je v agrarni deželi kruh dražji, kot kje drugod, koder morajo pšenico celo uvažati?«

Gadja zalega

Kršč. soc. »Del. pravica« je v št. 26 takole obračunavala s »Slov. del.«, glasilom pravovernih »zelenih«. »V ostalem pa prav dobro razumemo, kaj je bil zadnji namen članka v »Slovenskem delavcu«: denunciacija! To je prav zlobno ova janje brez slehernih dokazov. »Delavski pravici« namreč še do danes ni prišlo na misel, da bi razdvajala katoliške vrste; vedno pa je delala in bo delala za to, da se v slovenskih katoliških vrstah onemogoči vsakršna gadja zalega, ki se je zadnje čase v njih zaredila in skuša terorizirati veliko večino pošteno mislečih katoliških ljudi. Ne bomo zadeli v prazno, če rečemo, da je tako gadje gnezdo tudi »Slovenski delavec«. Slovenskemu kato-

Iz življenja in sveta

Zgodovinska povest o sladkorju: Amerika, Havaji in Kuba

Igra s sladkorjem — Velika konjunktura — Revolucija sladkornih velikašev — „Sladkorna doza“ za velik del sveta

Stoletja je bil sladkor luksuriorno blago in šele takrat, ko so odkrili nove »sladkorne izvire«, se je čiščenje sladkorja pocenilo, tako da se je luksuzno blago kar čez noč spremenilo v pravo ljudsko hrano. Dandanes si niti misliti ne moremo, da bi mogli brez sladkorja živeti.

Sladkorni trst raste samo v tropskih krajih. Havaji so v poslednji tretjini preteklega stoletja proizvedli ogromne količine sladkorja. Edina država, ki je ta sladkor kupovala, je bila Severna Amerika. Zedinjene države imajo sicer v svojih južnejših državah precej lastnega sladkorja, vendar pa sladkor iz tamkajšnje sladkorne pese baje ni bil tako dober kakor havajski. Kljub temu pa je bil inozemski sladkor obremenjen z visokimi uvoznimi carinami, da ne bi bila oškodovana domača industrija, dokler namreč povpraševanje po sladkorju še ni bilo tako veliko. Ko pa je to povpraševanje silno narastlo, so začeli neke sladkorne vrste uvažati v Zedinjene države brez uvozne carine; posledica je bila ta, da je uvoz havajskega sladkorja v kratki dobi narastel od osem milijonov na dve sto milijonov kilogramov.

Mnogi ljudje so obogateli. Amerikanci, ki so živeli na Havajih in so si tam kupili zemljo, so obogateli tem lažje, ker ji bilo skoraj nobene konkurence. Tedaj pa se je Mac Kinley sprl s havajskimi farmarji in je dovolil svoboden uvoz vsakršnega sladkorja v Zedinjene države. To je bil za Havaje hud udarec, ker so od zdaj morali tekmovali s Kubo, Javo in Brazilijo, ki proizvajajo cenejši sladkor. Sladkorna cena je hitro padla; farmarji so v enem samem letu izgubili dvajset milijonov dolarjev.

Nato so »sladkorni aristokrati« sestavili načrt, kaj naj ukrepejo proti sladkorju polomu. Resno so zaprosili Zedinjene države, naj si Havaje priključijo. Washington je odklonil. Prosili so, naj se

liškemu ljudstvu skušamo prihraniti razočaranja, kakor jih je doživelo katoliško ljudstvo po mnogih drugih, tudi sosednih deželah, prav zato, ker ni znalo pravi čas poteptati gadje zalege v lastnih vrstah.

... ogromnemu bremenu grehov ...

»Del. pravica«, glasilo kršč. soc. delavstva, poroča sledeče zanimive reči o »pravovernem katolicizmu«: »Ob vseh dogodkih v svetu, ko bi kristjani morali pokazati, da so resnično doumeli kristjansko — človeka, ki je poznal vedno smisel in veliko skrivnost Golgote — žrtve, so se prav oni, ki so na vseh vogalih prodajali, ponujali in kazali svojo »pravovernost« in svoj »katolicizem«, pokazali, kako so iztrgani iz osnov in glavnih principov krščanstva: ljubezni, resnice in pravice! Španija, Kitajska in mnogo, mnogo drugih velikih problemov se pridružuje tistemu ogromnemu bremenu grehov, ki jih bodo morali resnično iskreni kristjani še dalje nositi s seboj in kljub vsemu prinašati luč krščanstva vsem kot luč resnice, najčistejše resnice. Vse to je treba ugotoviti, da ne bomo morda nekoč opravičevali svojih napak in grehov z najrazličnejšimi izgovori. Obsojamo takšno »življenje po katoliških načelih«, od katerega ostajajo le načela, vse drugo pa hodi svoja pota, ker vemo in smo trdno prepričani, da nam je danes vse bolj kakor kdaj koli potrebna resnična iskrenost, predvsem pa zavest in spoznanje, da moramo v sebi najprej zgraditi popolnega človeka kristjana, urediti vse to, kar je med nami v tako strašnem neredu, in najti končno vendarle nekoliko bolj krščanski in katoliški odnos kristjana do kristjana, do vsakega posameznika iz človeške družbe in nazadnje do družbe sploh, da ne bomo več samo otroci in nesposobniki, ki se med seboj prepirajo o »večjem in manjšem zlu«, »katoliških načelih«, »edinosti« in vseh podobnih stvarih, temveč najprej in najbolj — kristjani in ljudje!«

konkurenca obdavči — tudi ta prošnja je bila odbita.

Po uvedbi Mac Kinleyevega zakona o sladkorju se proizvodnja sladkorja ni več v toliki meri splašala. Delavci so bili ob delo in zaslužek, farmarji so osiromašili. V državi je zavladovala nenavadna revščina.

»Sladkorni aristokrati« so povabili ameriški kapital k sodelovanju in so dosegli, da je National City Bank začela sodelovati v havajski sladkorni proizvodnji. National City Bank je delala samo s sladkorjem in je danes ena najbogatejših ameriških bank.

Ko je National City Bank vložila svoj kapital v sladkorno proizvodnjo, se je naenkrat pojavil strah pred »vstajami« in »upori« na Havajih. Čuli so se glasovi, da Havaji ne morejo jamčiti za življenje in imetje ameriških državljanov. Celo brodovje je nato odplovalo na Havaje in je prevzelo pokroviteljstvo nad otokom. Vsi so si oddahnili. Ker pa je otok s tem prišel pod ameriško pokroviteljstvo, so morali ukiniti uvozne carine v Združene države. Sledila je velika konjunktura za sladkor. Izvoz je narastel od osem milijonov kilogramov na tri sto milijonov. To je bil Havajcem dokaz, kakšne ogromne prednosti lahko prinese pokroviteljstvo.

Kmalu pa so se začeli pojavljati glasovi, da je tako stanje nevzdržno. Kaj bi se na primer zgodilo, če bi kakšna tuja država — mislili so na Japonsko — kupila na Havajih zemljo in bi končno še otok zasedla? Ali je treba, da pride do vojne? Ne! Tega v nobenem primeru ne. Najglasnejši so bili kmetje iz Louisiane, ki so zahtevali »sladkorno diktaturo«. Amerika se je pokazala pripravljena, da prenela s svojim pokroviteljstvom in da prepusti havajske otoke njihovi usodi ... V tem času se je naenkrat začela velika propaganda proti Japonski, čeprav so se Japonci čisto mirno zadržali in niso kazali niti najmanjših neprijateljskih namenov. Državljanom Zedinjenih držav je bilo treba jasno pokazati in predložiti, da nameravajo Japonci Havaje zasedati, da bi tam tko rekoč Ameriki pred vrati zgradili vojno brodovje in da bo Severna Amerika v kratkem izgubljena ...

V Beli hiši so sledili burni protesti. Admirali so podajali svoja mišljenja. Kazalo je — seveda samo na videz — kakor da se približuje konec Amerike. Toda — kaj naj Američani prav za prav ukrepejo? Havaji so mirni, Američanov ne nadleguje nihče, nasprotno, celo izredno prijazno ravnanje z njimi. Ali je mogoče zasedi popolnoma miren otok?

Velika sladkorna aristokrata, havajski vrhovni sodnik Dole in farmar Jones sta zadevo rešila. Žrtvovala sta dva milijona dolarjev in sta v havajskih gorah uprizorila sijajno vstajo. V Ameriko so prispeli nujni pozivi na pomoč — po došli poročilih so bili v tamkajšnjih hribih preliti celi potoki krvi — niti ena ameriška ladja da ne more več pristati ob Havajih! National City Bank izjavlja, da bo morala svoje poslovalnice zapreti, če Amerika ne bo posredovala; nato so se javili tudi admirali z mišljenjem, da se zdaj ponuja ugodna priložnost za zasedbo otoka.

Leta 1898. so ameriške čete zasedle Havaje in so jih proglasile za ameriško ozemlje. Revolucija sladkornih aristokratov je uspela; Havajci so bili zadovoljni, National City Bank je bila zadovoljna, kongres pa prav tako, — Amerika je nastopila kot »zaščitnica«. Havajska sladkorna proizvodnja se je zdaj lahko razvijala, saj ni bilo več carine, ki ji je prej delala zgago. Sladkorni baroni so »revolucijo« preklicali in »vstaši« so se vrnili na svoje kmetije.

Največje in najbogatejše sladkorno področje na svetu je otok Kuba. Ta otok proizvaja več sladkorja kakor velika Indija; daje kar celo četrtino svetovne proizvodnje in krije tri četrtine potrošnje Zedinjenih držav. Že cela desetletja špekulirajo Američani s kubanskim sladkorjem; ko je v sladkorno pro-

izvodnjo vložena vsota dosegla bajno višino ene in četrt milijarde dolarjev, je Amerika napovedala vojno Španiji, ki ji je pripadala Kuba.

Amerika je v tej sladkorni vojni zmaga. Španija je otok izgubila, Amerika pa ga je hotela takoj zasesti in si ga prilastiti — toda »moralni« razlogi so govorili proti temu. Kubanci so bili osvobodjeni španskega jarma, radi tega ji ni bilo mogoče takoj vpreči v ameriški jarem. Zato so se Američani zadovoljili s pogodbo, po kateri se Kubanci z nobeno državo na svetu ne morejo pogajati brez dovoljenja Amerike.

V sledečih letih se je sladkorna proizvodnja na Kubi ravnala točno po potrebah Združenih držav. Leta 1906 je bilo treba mnogo sladkorja — na Kubi je izbruhnila vstaja. Amerikanci so otok zasedli in ta zasedba je trajala tri leta. To so bila »zlata sladkorna leta«. Nato je potreba po sladkorju popustila in Kubanci so bili prepuščeni samim sebi. Leta 1912 se je zopet pojavilo pomanjkanje sladkorja, toda kongres ni dovolil sred-

Vašim otrokom stalno samo RENETO.

stev za posredovanje. Vmešala pa se je National City Bank in je v dvodnevem roku odpovedala Kubancem kredite, zaplenila obremenjene, zadolžene kmetije in jih prodala Američanom.

S tem je velika doba na Kubi za vselej minila; povrnila se ni nikoli več. V času triletnih zasedb je bilo na mali Kubi nič manj kakor eden in štirideset milijonarjev. Vse sladkorne farme so bile v ameriških rokah.

Leta 1917 — med svetovno vojno — pa je prišlo spet do izredne konjunktura. Takoj je prispelo na Kubo dva tisoč ameriških vojakov, ki so ostali tam do konca januarja 1919. Proizvodnja sladkorja je silno narastla; delali so noč in dan. Tržišče je bilo preobremenjeno; vsi ostali proizvajalci sladkorja so bili naravnost onemogočeni. Ko je napolnil trenutek, da dobi kubanski sladkor v svoje roke, je National City Bank razglasila, da so vse kubanske obveznice dospele, odpovedala vse hipoteke na sladkorne zasade, obenem pa je dosegla, da so uvoz sladkorja v Zedinjene države za nekaj časa omejili. Posledica je bila strahotna. V tem pa se je pojavila Sladkorna banka — podružnica National City Bank — in je kupila vse obremenjene sladkorne nasade.

Teoretično je Kuba svobodna država, res pa je, da ji vlada prav za prav Sladkorna banka. Vse kubanski sladkor je njena last, njene so vse železnice, vsa pristanišča, vse čistilnice. Amerika torej popolnoma razpolaga z dragocenim kubanskim blagom — sladkornim trstom.

Gruzinske

Plaho dekle je vredno več kakor ves svet.

Z mojo dušo nakupičenega bogastva mi ne vzame niti vsa sovražna vojska.

Če bo kaj medu, prileti muha tudi iz Azije.

Pravijo, da je v Indiji osel splezal na drevo — evo drevesa, pa naj spleza nanj. Zaljubljeni ležejo k počitku, če treba tudi na sekiro.

Kdor te hvali v obraz — je satanov sel.

Celo kamen se spominja storjene dobrote.

Ne pozabi na stare zakone, ne zapusti starega prijatelja.

Tat igle ali velbloda je vedno tat.

V nesreči bodi nezlomljiv kakor kame-nito poslopje.

Strah ne zadrži smrti — brez pomena je zvijati se.

V šoli.

Učitelj: »Tine, povej mi stavek s samostalnikom jajce!« — Tine: »Mi smo v nedeljo jedli potico.« — Učitelj: »Kje pa je tu samostalnik jajce?« — Tine: »V potici.«

Pedagoška razmatrivanja

Šolska zgodovina nekdanj in danes

Današnji čas je tak, da v skrbah za bodočnost iščemo in tipamo tudi v ljudski preteklosti in zgodovini. Kdor je vsaj v šoli ne spozna, se težko znajde v labirintu sodobnih križev in težav. Kdor pa zgodovinsko-razvojno misli in sklepa, kaj lahko opazi v kakšno smer hiti družbeni razvoj v časih pare in elektrike. Kajti vzlic zastojem in »ovinkom« na političnem poprišču evropske zemlje opazamo neko razvojno zakonitost družabnega življenja in gospodarstva, ki je močnejša kakor volja ali sila teh in onih posameznikov, ki bi hoteli vladati milijonom — samo po svoji edini logiki. Na preteklost je treba gledati z očmi, ki jih je učila gledati zgodovina! To je načelo modernega zgodovinskega pouka, kakršen se je pričel uveljavljati v sosednjih državah pred desetletjem, žal pri nas doslej ni bil dovolj vpoštevan.

V zgodovinskem pouku se je vse preveč razbohotila fraza, ki jo najdemo v najrazličnejših oblikah v šolskih knjigah za srednje in ljudske šole. Vsa »modrost« šolske zgodovine se kaže v izrazih kakor: nadoblast, bitka, knezi, cesarji so zmagali, bili poraženi in dr., poleg tega pa nebroj potrebnih in nepotrebnih letnic, ki jim otrok še ni dorasel. Roditelji in inštruktorji imajo potem mnogo posla s tolmačenjem zgodovinskega besedila, če jim je stvar — pri srcu; če pa ni niti tega, se otrok »naguli« snovi, ki jih ne razume, zato pa tudi prav hitro — pozabi! Mrtvo zgodovinsko besedilo pač ne more uspeti pri mladini, da bi razvijalo zgodovinski čut in mišljenje, zlasti pa živo zavest, da so zgodovino delali ne samo posamezniki ali izbranci, temveč da je pri zgodovini sodelovalo tudi ljudstvo v polnem obsegu svoje življenjske sile in moči. Kajti v malokateri stari zgodovini je povedano jasno in odločno, da je imelo gospodarstvo in človeško orodje večje zasluge za kulturni in socialni napredek naroda kakor pa žvenketajoče sablje, puške in strupeni plini.

Idealnejšo podobo zgodovinskega razpravljanja v duhu sodobnih pedagoških učenel hoče zgraditi eden najplodovitejših slovenskih pedagoških publicistov Albert Žerjav, strokovni učitelj na II. deški meščanski šoli v Mariboru. Po Slovenski šolski matici je poslal pravkar v svet novo pomembno knjigo: »Sodobni zgodovinski pouk«, ki bo svojstven prispevek k pravilnemu gledanju na šolsko zgodovino dandanes, bodisi v ljudski, meščanski ali v nižji srednji šoli.

Dosedanjemu zgodovinskemu pouku v naših šolah pripisuje Žerjav nevzdržen položaj in to glede na učivo samo, na posebnosti slovenskega otroka (mladinoslovje) in na vzgojno in učno delo učiteljevo. Če govorimo o »pedagoški renesansi«, zakaj bi morali pri taki reformi omalovaževati — zgodovino, ki je bila in bo učiteljica narodov!

Žerjav se bori proti frazi in laži v zgodovini s tem, da propagira epsko (pripovedovalno) zgodovinsko oblikovanje.

Svoje nazore podrobno utemeljuje in praktično pokaže uporabnost takega načina šolskega zgodovinskega obravnavanja! Zgodovinsko pripovedovanje mora vse ustvarjati iz sedanjosti; oddaljene stvari morajo postati žive, kakor dogodki od današnjega dne, zlasti v nižjih razredih! Učenci si iz zgodov. snovi najlaže zapomnijo tista poglavja, o katerih se da kaj povedati, ki vzbujajo čustva in misli, voljo, ki se same ob sebi prilepijo v dušo kot lep spomin. Zgodovinski dogodki se morajo v bodoče doživljati, t. j. stopati naračaj pred mladino kot dogodki z življenjskim ozadjem, z epsko širino, razvijajoči dogodki naj bodo polni dramatičnih zapletljivost, vse naj vstaja k življenju v polni prirodni slikovitosti minulih, a živo improviziranih časov.

Zgodovinske sličice in črtice z jasnimi situacijami — to je doživljena zgodovina! Temu dandanes ne nasprotujejo niti zgodovinski znanstveniki, saj celo hočejo sami pomagati s čim točnejšimi zgodovinskimi viri.

»Pimovne pustinje in puščave moramo spremeniti v cvetoče poljane«. Tako sodi teoretik, ki raziskuje listine in vire, ki naj imajo za učence ilustrativen pomen. Takih pomožnih knjig za zgodovino si šolniki želijo, ne pa kompilacije in »učbenike« s frazami! Takemu starokopitnemu in ubijajočemu zgodovinskemu pouku napoveduje Žerjavova knjiga boj. Podrobno in temeljito posega v metodiko in didaktiko historije ter z mnogobrojnimi citati iz obsežne literature podčrtava sijajne misli in želje...

Ne samo šolnikom, tudi lajikom, ki se količkaj bavijo z zgodovino, bo Žerjavova knjiga odpirala oči ter s tem ustregla ciljem, namenom in potrebam sodobne življenjske usmerjene šole. Marsikaj do brega in posnemanja vrednega bodo našli v knjigi tudi gg. profesorji zgodovine na srednjih šolah; roditeljem pa bo nudila vpogled v snovanje naših pedagoških književnikov najnovejše dobe. A. Žerjavu čestitamo k takemu eminentnemu delu! —

K odkritju spomenika Viteškemu kralju Aleksandru I. pri Sv. Trojici v Slov. gor.

Slovenska javnost je izkazala svojo pietetno dolžnost Viteškemu kralju Aleksandru I. Prihitela je od blizu in daleč v naš prelepi trg in se poklonila spominu Njega, ki se je za nas žrtvoval v blagor mile domovine. Vsi, ki ste prihiteli ta dan k nam, ste pripomogli, da je slavnost tako lepo uspeha. Vsa hvala prav vsem! Posebna hvala gre gospodu zastopniku Nj. Vel. kralja g. polkovniku Marasu, zastopniku gospoda bana gospodu dr. Šiški, srez. načelnika za Maribor levi breg, g. dr. Jančiču ter gg. inž. Jelencu ter inž. Slajmerju. Prav lepa zahvala vsem društvom, v prvi vrsti pevskemu društvu »Jadran«, ki je prihitel korporativno sem, da nas spodbuja s prelepim petjem pod spretnim vodstvom

prof. Vrabca, Z. K. D., ki jo je zastopal g. Franjo Golež, zastopniku ljubljanske in mariborske podružnice C. M. D., gosp. Ivanu Tomažiču, gospe Burnik Slavi, zastopnici Ženskega društva, zastopniku Maistrovih borcev prof. dr. Antonu Dolarju, zastopniku meščanskih šol, mariborski pododbor, g. Jožetu Korošču, Učiteljskemu društvu za okraj Sv. Lenart, predsedniku Košenini Vladu, Jadranski straži Sv. Lenart, zastopniku g. Strmšku Slavku, gasilski župi Maribor, levi breg, zastopani po g. predsedniku Srečku Krajncu, gasilskim četam Sv. Ana, Sv. Benedikt, Sv. Lenart, Pesnica, Sv. Jurij ob Pesnici, Sv. Jurij ob Ščavnici, Sv. Trojica, Zdravniškemu društvu v Mariboru, Društvu slovenskih fantov pri Sv. Trojici, Katoliškemu prosvetnemu društvu Sv. Trojica, oddelku finančne kontrole pri Sv. Lenartu, g. Burešu kot zastopniku Češkega kluba, okrožni strelski družini v Mariboru, Kolesarskemu društvu Petrun, občinskemu odboru pri Sv. Trojici v Slovenskih gorah s predsednikom g. Klemenčičem na čelu, vsem domačim naprednim društvom, vsem gg. častnikom iz Maribora in Ptuija, sokolskim društvom in četam: sokolski župi Maribor, ki je zastopal dr. Milan Gorišek, jezdne mu odseku Maribor matica, Maribor I., II., III., Ruše, Pesnica, Jarenina, Št. Ilj, Radgona, Ljutomer, Ptui, Murska Sobota, Martjanci, Rakičani, Sv. Benedikt, Sv.

Lenart v Sl. gor., Sv. Jurij v Slov. gor., Dornova pri Ptuj, Sladki vrh. Prav lepa zahvala vsem, ki so položili pred spomenik prelepe vence s trakovi: Sokojska župa Maribor, slovenjgoriško okrožje, Jadran, Maistrovi borci, ZKD, Sokol Maribor matica, Sokol II., četa Sladki vrh, Društvo slovenskih fantov, Sv. Trojica, Prosvetno društvo Sv. Trojica, Učiteljsko društvo Sv. Lenart v Slov. gor., gas. župa Maribor, levi breg, Venec je položila

RENETA bodi pri vsaki jedi na mizi.

tudi domača četa. Prav posebna zahvala še vsem društvom in četam, ki so sodelovale pri javnem nastopu. Oprostijo pa naj nam društva, če smo jih pri naštevovanju izpustili. Če se je to zgodilo, se je zgodilo nehote! Naprošajo se vsi, ki so snemali prizore odkritja in javnega nastopa, da pošljejo posnetke na sokolsko četo pri Sv. Trojici v Slov. gor., da se zamore čim prej naročiti potrebno število slik. 19. junij 1938. leta naj ostane vsem, ki so na kakršenkoli način sodelovali pri tej nacionalni slavnosti, v najlepšem spominu! Zdravo!

Slivnica

K poročilu o žalostni smrti posestnika Reca pripominjamo, da je pravo krstno ime Blaž, ne Štefan.

J. F.:

Tako živi Maribor

(Slika iz I. 2138).

bakcile pa uničijo; le izvestna količina teh se dnevno znanstveno preišče.

V tem hipu pa ozračje nad vsem mestom zažari. Ženski zbor ostrmi in se preplašeni gnete skupaj. »Požar!... Zrak se je vnel!... Mesto gori!...«

»Le mirno kri, cenjene dame! jih z neko prikrito nagajivostjo tolaži vodnik. »To je le razkuževanje.

»Kaj pa pri tleh?« poizveduje starejša zaskrbljena dama.

»Tudi v tem pogledu bodite brez skrbi! Dvakrat na dan — opoldne in ponoči — očistijo ulične črpalke mesto vsakega Prahu in ga napolnijo s prijetno dišečim razkužilom. Damam se torej ni bati naših bacilov, ki imajo v našem higienem zavodu svojega neizprosnega sovražnika. Jutri bodo na primer izvedeli, če se je morebiti vgnezdila k nam kaka nova njihova vrsta...«

... mogoče iz Kaira?« ponagaja živahna mladenka.

»Od koderkoli... tudi to se izve.«

»Tukaj pa nas pošteno potegujete, dostavi že zrela gospa.

»Morete se prepričati pri našem zavodu, da govorim resnico.«

»Te kairske žabice so nad novotami tega mesta tako prevzete, da ne pridem nikamor, če bom sledil njihovi radovednosti, si šepče sociolog, vtakne slušalo v torbico in steče dalje po nekdanji Vrazovi in Vetrinjski ulici proti gostišču »Mar«, kjer se namerava nastaniti. Tam kaj stopi v dvigalo, ki ga kot misel dvigne na strešni vrh — med opojno dišeče cvetje. Poišče si prostor na njegovem koncu tik nad Dravo, kjer se v bežečih valovih lomi odsev raznobarnih luči in trepeče v večernem koloritu. Široke ulice ožive v živahnem kramljanju, smehu, popevkah, ki nalikujejo bolj razpoloženju po prijetni zabavi nego po delu, ki je pravkar minulo. Strehe privatnih in javnih poslopij se polnijo z meščani, oziroma z izletniki. Tedaj presečejo ozračje mogočni akordi, ki uknejo v molk in mir

ulice in stanovanja. Trenutek za tem se v dveh križem stoječih vrtečih se ogromnih lokih zasveti nad mestom: »V delovnem procesu vse v redu... Tehnični zavod predlaga delovnemu svetu znižanje delovnega časa na štiri ure, ker je z novim delovnim izumom življenjski standard pospešen.«

Množice čitajo in ploskajo v znak priznanja. »Živijo Svet narodne družine!« se razlega skozi vse mesto. Spet vzvalovi mogočen zbor, ki ga ob tej uri poslušajo milijoni od Baltika do Jadrana, zbor slovanske himne; razlije se nad mesto kot velika molitev, Gost se nasloni na ograjo, se pogrezne v neumljiv čar te velike besede in ji sledi z naporom do mišične otrplosti. Ko pesem preneha, se mu dvignejo njegove napete prsi in iz njih privre globok vzdih.

»O, pesem! Nisem te še slišal, a odkar sem na tej zemlji, te nosim v srcu in čutim v duši. V tvojem veličastvu utrjuje vse naše žitje, vsa naša povest... Kje pod soncem imaš sovrstnico, ki bi tako mogočno brnela v veselje in razgrinjala duha in resnico?...«

V duševni odsotnosti dvigne glavo in se vrže čez mesto. Napne oči... Nad vilami pod Kalvarijo se vrtil velikanska plošča in prikazuje zadnje zanimivosti z vsega sveta... »Odlična televizija, ki prav nič ne zaostaja za ono prvih vele mest. Poročevalska služba je na višku.« Taka je njegova prikrita sodba po završenem programu.

Naenkrat pa zdrkne nad verando izredno tenko prozorno pokrivalo.

»Dovolite le par minut! Dobimo majhno roso, da osveži ozračje!« se opraviči došli uslužbenec. Nad mestom se pojavi gosta megla in neposredno nato zelo osvežujoča rosa. Gostov, ki se med tem naberejo na verandi, se hkratu loti slast do želodčnih dobrot in čujejo se percej prozaični izrazi lakote. Tudi naš samec kima s to željo in se z nagajivimi nasmehom ozira po Kairčankah, ki so zasedle dolgo omizje in so najbolj glasne.

»Zdi se mi, da je ta rosa le dražilo našim želodcem,« razpreda sociolog. »Menda so Mariborčani ponosni na svojo kuhinjo.«

(Dalec.)

Kako živi in snuje mariborski rod severnih vlgvamo

Gozdovniki so nas v torek 21. t. m. presenetili z gozdovniškim večerom. Pravi, presenetili, ker je bilo to res presečenje. V napolnjeni dvorani Ljudske univerze so nam nudili mnogo več kakor smo pričakovali.

Uvodno besedo je govoril starešina dr. Vilko Marin. Očrtal je zgodovino gozdovništva s tem, da je orisal življenje ustanovitelja in vodnika tega svetovnega gibanja Ernesta Thompsona Setona. Ta kanadski naseljenec, učen naravoslovec, slikar živali, modrec, pisatelj znanstvenih in leposlovnih del o življenju v naravi, nedosegljiv predavatelj in organizator, ustanovitelj in voditelj gozdovniške univerze, večkrat nagradjen in odlikovan kulturni delavec, je radi vztrajnega, obsežnega, izčrpnega, globokega in uspešnega delovanja nazvan apostol narave. Njegov nauk skuša preobraziti svet s tem, da poziva omikanca nazaj k naravi. A njegov klic ni klic teoretika, kot na pr. kakega Rousseauja, ampak sam takšno življenje tudi živi kakor ga uči. Zato je njegov klic življenjski in je radi tega pravi učenik. 1902. je ustanovil Gozdovniške Indijance, 1916. je združil vse organizacije, ki so bile medtem nastale po vzoru matice, v Ameriško gozdovniško ligo.

Kaj kmalu se je presadila zamisel gozdovništva tudi v našo ožjo domovino. Že 1922. se je ustanovila v Ljubljani organizacija slovenskih taborov, ki se pa ni mogla razvijati, ker so se bili vanjo zanesli strankarski spori. 1924. se je ustanovilo današnje gozdovništvo, ki se od tlej stalno razvija, krepi in pogloblja. Jugosl. gozdovniška liga s sedežem v Mariboru ima svoje robove v Mariboru, Ljubljani, Celju, Trbovljah, Litiji, Kamniku, Kranju in na Borovnici. Poleg rodov ima še mnogo raztresenih samotnih straž. Izdaja mesečnik »Plamen« in v svoji založbi Sledu je lani izdala prevod Setonovega Rolfa gozdovnika. Uspehi tihega dela v rodovih se nam pokaže ob taborenju, ki je glavni vsakoletni praktični smoter gozdovništva.

V drugem delu te prireditve nam je nazorno kazalo rast gozdovništva 70 skioptičnih slik, ki jih je razlagal načelnik Franc Klotjčnik. Sprva majhni tabori so se od leta do leta večali, bili so bolj smotrno in tehnično, pa tudi estetično urejeni. Tako so se prikazovali tabori od 1925. do 1937. l., ki so bili po vrsti v Kamniški Bistrici, v Vratih pod Peričnikom tabor večnega šuma, v Begunjah, Žirovnici, Kranjski gori, zopet v Kamniški Bistrici, v Bronovem, v gozdu pod Martuljkom, v Kranjski gori, Bronovem in zadnja tri leta v Gozdu. Poleg naštetih je bilo še mnogo taborov posameznih rodov. Te slike res ponazarjajo trinajstletno rast.

Višek večera je bil gozdovniški film, do katerega so prišli gozdovniki po naključju. Res sreča, ki pa so jo s svojo marljivostjo tudi zaslužili. Kdorkoli naj pride v gozdovniški tabor, ga vzljubi. Tako se je zgodilo tudi gospe Ani Escherjevi, ženi danskega konzula v Kairu, ki je vnetá turistka in doma iz Tržiča. Ta je tabor filmala, izdelala film in ga podarila akterjem.

V kraljestvu Zlatoroga, v »podobi raja«, se razvija ob Savi pod Martuljkovo skupino na trak ujeta taborno življenje iz 1937. l. Na njem vidimo vhod v tabor, taborni ogenj z njegovim čuvajem, nočno stražo, totem, osrednji šotor, ki se imenuje tipi, in od njega na obe strani v obliki podkve postavljene šotore. Dejanje se začne jutraj, ko trobi vodja budnico. Tabor oživi. Sledi jutranja telovadba, umivanje v Savi, dnevno povelje, pospravljanje šotora, delo v kuhinji, pri obedu, taborne igre, taborni pouk o naravi, narodni plesi. Pri večernem ognju zborbo petje, br. Veliki ogenj pleše Ramono in bojni ples Na boj, na boj, na divje Amonite. Nad vse lepa kompozicija tabornega življenja.

Iz hvaležnosti za tako lep večer želimo našemu gozdovništvu še nadaljnjega razvoja v prav tako hitrem tempu ko doslej.

Turneja psihografologa Karmaha

Naš znani in priznani psihografolog F. T. Karmah je absolviral v zadnjem času večjo turnejo po glavnih središčih Jugoslavije. Nazadnje je bil v Ljubljani, kjer je dosegel krasne uspehe, o katerih so poročali tudi nekateri listi. Zelo zanimiv je bil slučaj, ko je na podlagi pisave razkrinkal zakonsko nezvestobo. Prav tako je pokazal pravo pot v življenje in uspehe mnogim ljudem, ki so nad seboj že obupovali.

Napredek moderne psihografologije, ki skuša dognati na podlagi rokopisa znanstveno zanesljivo značaj, lastnosti in sposobnosti vsakega posameznika in s pomočjo teh izsledkov tudi pretekle in bodoče življenje, žanje prav v zadnjem času po svetu velike uspehe. V Nemčiji proučujejo in poučujejo grafologijo tudi že na univerzah. Nekdanje šarlatanstvo, ki je vladalo v grafologiji je onemogočeno in izginja. Ostaja le še resno delo znanih in priznanih strokovnjakov.

Med take strokovnjake, o katerih so izrekli najbolj laskavo mnenje tudi znanstveniki velikega formata, kakor n. pr. francoski univ. profesor Louis Carreaux, spada tudi naš psihografolog Karmah. Karmah deluje z velikim uspehom ne samo v naši državi, ampak tudi v Franciji, Švici, Češkoslovaški, Italiji itd. Razen praktično se bavi s psihografologijo tudi teoretično in je napisal že več priznanih člankov, studij ter poljudnih razprav. Samostojno je odkril nove važne elemente v proučevanju pisave, ki so že splošno priznani in v rabi po vsem svetu. Tako zavzema v tem oziru docela svoje mesto ne samo v naši državi, ampak v vsej južnovzhodni Evropi sploh.

Številni Karmahovi prijatelji želijo, da bi na svoji turneji po Jugoslaviji obiskal tudi Maribor.

Ptujske novice

Na ptujski gimnaziji so se vršili višji tečajni izpiti pod predsedstvom oz. nižji tečajni izpiti pod nadzorstvom vpok. gimnazijskega ravnatelja dr. Josipa Tomiška v času od 11. do 22. junija. K viš. teč. izpitu se je prijavilo 43 kandidatov in kandidatinj. Višji teč. izpit so uspešno opravili: Antauer Oton, Breznik Dušan (oproščen ustnega izpita), Breznik Svetozar, Čuček Tatjana (opr. ust. izp.), Farčnik Dušan (opr. ust. izp.), Gajzer Edeltraut, Hojer Ivan, Jamšek Božena, Jamšek Svetka, Kofol Ljudmila (oproščen ustn. izp.), Keržar Janez, Kolarič Josip, Kolarič Mirko, Korban Majda, Kosi Vladimir, Kovačič Vida (opr. ustn. izp.), Lešnik Dragica (opr. ustn. izp.), Levačič Stefan, Lipič Arnošt, Pavko Dragotin, Prapotnik Cvetka (opr. ustn. izp.), Rojnik Ivan, Sanec Pavla, Skapin Leon, Sušnik Martin, Šara Kunibert, Šiftar Ivan, Tam Helga, Tory Tugomir, Vodopivec Danica (opr. ustn. izp.), Zorčič Jožica, Zore Leopold ter privatisti Gračner Edvard, Skvarča Ivan in Škerlj Alojz. Za dva meseca so bili zavrtni trije kandidati, za leto dni ni bil zavrtnjen nikdo. K nižjemu teč. izpitu se je prijavilo 55 kandidatov in kandidatinj. Od teh je bilo oproščenih opravljanja izpita 16 kandidatov in kandidatinj. Od ostalih kandidatov in kandidatinj za leto dni ni bil zvrtnjen nikdo, za dva meseca pa le trije kandidati, vsi drugi so nižji teč. izpit opravili z uspehom.

Sportno gibanje

Zanimiva nogometna tekma bo jutri popoldne ob 16. na stadionu SK Železničarja ob Tržaški cesti. V revanšni tekmi bodo namreč pomerili svoje moči juniorji trbovelskega Amaterja in SK Železničarja. Prva tekma, ki se je pred tednom dni odigrala v Trbovljah, se je kakor znano, končala z zmago Amaterja v razmerju 3:2. Če se hoče SK Železničar plasirati v finalno tekmo proti zmagovalcu ljubljanske skupine SK Ljubljani, potem mora jutro brezpogojno zmagati.

Teniški turnir bo jutri v nedeljo 26. t. m. na teniških igriščih SK Železničarja s pričetkom ob 8.30. Odigral se bo prijateljski teniški turnir med SK Majšperk in SK Železničarjem. Gostje bodo nastopili v naslednji postavi: Gril, Nerat, Wigele, inž. Šuster, Schwarz in Šauperl. Barve SK Železničarja bodo zastopali: Vampl, Koplč, Gregorčič, Mazl, dr. Cijan, dr. Šrot, poročnik Stojanović in Božičev.

Gospodinja

Bližamo se poletju in marsikoga bo pičil komar ali pa osa. Tedaj kanite na boleče mesto hitro nekaj kapljic salmijaka ali pa čebulnega soka. Tudi mazavo milo (najslabše mehko) prepreči oteklino in ublaži bolečino.

Pri rezanju čebule se vam solze oči. Da se to ne bo dogajalo, natakните na nož kos krompirja, pa se vam ne bodo oči več solzile.

Kužije razprašimo najlaže z melkim širokim čopičem, ki ga uporabljamo samo v ta namen. Nikdar pa jih ne smemo odpirati tako, da se stikata prednji in zadnji del platnic, ker ob takem ravnanju kaj hitro razpadejo.

Nemški premog

Premog kot edina surovina, ki jo ima Nemčija v obilici, je bil v preteklih letih najbištvenejši činitelj nemškega izvoza. Med tem ko je po letu 1932. nemška proizvodnja premoga znašala samo 100 milijonov ton, je do lani narasla že na 185 milij. ton in danes še vedno narašča. Zaradi razcvita gospodarstva pa se je povisala tudi sama nemška poraba premoga, vendar pa je povečanje izvoza prineslo bistveno plasiranje zelo razširjenih proizvodnih količin. Iz pregleda izvoza premoga iz najvažnejših proizvodnih dežel (Nemčija, Anglija, Poljska, Belgija) izhaja, da je naraščanje izvoza premoga odpadlo večinoma izključno na nemško industrijo. Ta je svoje pošiljke v inozemstvo v zadnjih letih povečala za 20.3 milij. ton, medtem ko znaša sam porast prometa na inozemskem trgu vsega samo 20.7 milij. ton. Bistveni delež pri tem imajo nemške dobave za Italijo, Francijo, Nizozemsko in Belgijo. V prvih mesecih letos pa je nastopilo v nemškem izvozu naza-dovanje. Nemški gospodarski krogi se nagibajo k mišljenju, da se pri nadaljnjem poslabšanju gospodarskega stanja na Angleškem morajo pričakovati večji boji za cene na svetovnih trgih premoga, ki bodo brez dvoma vplivali tudi na nemški izvoz. To tem bolj ker ima Anglija po dogovoru z Italijo spet možnost plasirati večje količine premoga na italijanskih trgih, čeprav temu nasprotuje dejstvo, da zahteva intenziviranje gospodarskih odnosov med Nemčijo in Italijo tudi dobave premoga po nemški industriji. Mnogo slabši je položaj za tiste, ki so zainteresirani na francoskih, belgijskih in nizozemskih trgih kjer se že začenja v neki meri uveljavljati nova prihajajoča kriza svetovnega gospodarstva. Bistveno olajšavo za nemške premogovnike predstavlja pri tem priključitev Avstrije, ki nima, kakor je znano, lastnih nahajališč premoga, pa je zato krila svoje potrebe premoga v preteklih letih na nemških trgih. Ker pa nemška lastna potreba po premogu brez prenehanja raste venomer dalje, v Nemčiji računajo s tem, da bo hitri tempo povečane proizvodnje trajal v nemških premogovnikih dalje.

Zvezde.

Profesor: »Povejte mi nekaj o zvezdah in njih pomenu.«

Dijak: »Ena zvezda pomeni podporočnika, dve poročnika a tri kapetana druge klase...«

Gospodarsko življenje

Industrializacija Balkana

Kmetijska kriza povod za hitro naraščanje industrij

Znana revija »Great Britain and The East« objavlja silno poučen članek o industrializaciji Balkana, ki navaja med drugim: Nagli razvoj industrij je bil najbolj značilna poteza balkanskih dežel v zadnjem desetletju. Ta naraščajoča industrializacija se kaže na vsem Balkanu, samo obseg je različen, skladno z razpoložljivimi sredstvi. Tako je bil napredek največji v Jugoslaviji, Romuniji in Grčiji, kjer so razmere ugodne za ta razvoj, in najmanjši v Bolgarski, ki nima naravnih zakladov. Kolikšen je bil napredek, lahko pokažemo s primerjavo evropske in balkanske industrije. V desetletju 1927 do 1937 so napredovale industrije v vsej Evropi za 16%, na Balkanu za 40%. Delež te industrije v evropski se je s tem dvignil od 2 samo na 2 in pol odstotka, pomeni pa več za bodočnost.

Povod za hitro naraščanje industrij je bila kmetijska kriza, v kateri te dežele niso mogle več kupovati svojih potrebščin v inozemstvu. Začele so proizvajati potrebne, zlasti tekstilne izdelke, doma. Mogoče bodo nekoč tudi izvažale te izdelke, toda zdaj to še ni važno, gotovo pa ta produkcija že zdaj vpliva tudi na angleški izvoz.

Vobče balkanske industrije še niso dovolj razvite, da bi imele velik vpliv na količino uvoza, vendar moramo v dohodnem času pričakovati, da se za nekatere izdelke osamosvojijo. Razen tekstilne se je posebno razvila tudi živilska industrija, toda te industrije so zelo raznovrstne. Romunija ima sladkorne tovarne, mline, pivovarne, destilacije, mlarne in svečarne, vžigalične tvornice, poliševne, papirne in steklarske obrtne. V Grčiji se je razvila posebno predilna in tkalska industrija, močno pa tudi cementna, ki že krije domačo porabo, izdelava umetnih gnojil, usnja in papirja. Grčija ima doslej približno 80 tisoč industrijskih obra-

tov. Jugoslavija ima med raznimi svojimi industrijami tudi ladjedelnice in si bo kmalu ustvarila lastno topilno industrijo. Tudi Bolgarska je že lepo napredovala, izdeluje tudi cement, pivo, podplatno usnje, vreče iz jute in pralno milo.

Vse dežele ovira nedostajanje potrebnih surovin za nekatere industrije. Verjetno je pa, da se bo kljub temu balkanska industrija v prihodnjih letih še močno razmahnila. Seveda moramo poudariti, da so neke meje za industrijski napredek, določene po krajevnih pogojih.

Na petkov svinjski sejem v Mariboru dne 24. t. m. je bilo prignanih 111 svinj. Povprečne prodajne cene so bile: 5-6 tednov stare od 95-130 din za komad, 7-9 tednov 140-175, 3-4 mesece 190 do 260, 5-7 mesecev 300-430, 8-10 mesecev 440-550, 1 leto stare 710-820 din. Mesne cene: 1 kg žive teže 6.50-8, kilogram mrtve teže 8.50-11.25 din. Prodanih je bilo 60 komadov.

2116 milijonov ljudi

Po poročilih francoskega statističnega urada živi na svetu 2116 milijonov ljudi. Na prvem mestu je Azija, kjer sedaj v potokih teče kri po prostranih kitajsko japonskih bojiščih. Azija premore 1162 milijonov prebivalcev. Evropa jih ima 526 milijonov, Amerika 261 milijonov, Afrika 156 milijonov, Avstralija pa 11 milijonov. Skoraj četrtino vsega zemeljskega prebivalstva živi v območju Velike Britanije, za njo je po številu Kitajska, kjer živi 437 milijonov ljudi. Tako so torej Kitajci največji narod na svetu in Kitajska največja država na našem planetu. Saj imajo v primeri z njo Zedinjene države sev. Amerike malo prebivalcev, namreč samo 144 milijonov.

Mariborske in okoliške novice

Bilanca Narodnega gledališča

Ze bežen pregled repertoarja, objavljenega v »Večerniku« nam podaja sicer surovo, vendar v glavnem precej točno sliko o kulturnem delu našega Narodnega gledališča. Komaj minula sezona je pričela dne 2. oktobra s še vedno privlačno Gogolovo komedijo »Revizor«. Napram gotovim kritikam o prešteti operi na škodo drami se že pri tem bežnem pregledu lahko ugotovi — velika zmota. Vsega skupaj nekaj nad 30 del je dalo okroglo 200 predstav, a izmed teh je bilo 130 dramskih, 16 opernih in le 54 operetnih predstav. Številno so prednjačile jugoslovanske dramske predstave. Od operet sta bili 2 slovenski (Parnov »Nečak« in Rasbergerjevi »Rdeči nageljni«). Vse je nadkrilil letošnji češki operetni šlager, Beneševa »Pod to goro zeleno«, ki jo nahajamo dvajsetkrat na repertoarju in katere posamezne arije se slišijo že tudi po deželi. Tudi Schubertove »Tri mladenke« so dosegle 13 predstav, za dve več ko Verdijev »Trubadur« s svojimi gostovanji vred. Tudi Gilbertova opereta »Noč v Kairu« je dosegla navzlic nepovoljni kritiki 8 predstav. Prevladovala so slovanska dela. Zanimivo bo tudi število obiskovalcev, katere cenimo nad 60.000, ali povprečno pri predstavah nad 300.

Foto-kopije samo 50 para

Prva izdelava. Razvijanje v tankih z drobnostim in izenačevalnim razvijanjem. Filmi od Din 10 — naprej.

DROGERIJA KANC

Elektrarna Fala preide v last dravske banovine?

Kakor poroča »Jugoslovanski kurir« se vodijo med Kranjskimi deželimi elektrarnami, ki so, kakor znano, last dravske banovine, in elektrarno »Fala« d. d. pogajanja glede odkupa hidrocentrale v Fali. Elektrarna Fala spada v koncern švicarske družbe »Schweizerische Elektrizitäts- und Verkehrsgesellschaft« v Baslu, ki je tudi lastnica beogradske električne centrale odnosno družbe »Snaga i svetlost«, Beograd.

KLOBUKI

ČEPICE pri Jakobu Lahu, Maribor

Nesreča, samomor, zločin?

V Selnici ob Dravi je naplavila Drava truplo mlajše ženske, ki je ležalo v vodi že nekaj dni. Poklicani zdravnik dr. Zorec je ugotovil, da ima truplo na glavi poškodbe, ki izvirajo od udarca, ko je bila ženska še živa. O najdbi trupla je bilo obveščeno mariborsko državno tožilstvo, ki je odredilo obdukcijo trupla, ki bo dognala vzroke smrti.

Pevski koncert v parku. Naj nikdo ne manjka nočjo na koncertu naših pevskih društev! Vstopnina običajna.

Vpisovanje na vseh mariborskih osnovnih šolah bo v četrtek dne 30. junija od 8. do 11. ure. Novinci naj pridejo v sprenstvenu odraslih, ki naj zanje predložijo krstne liste in potrdilo o cepljenju proti kozam.

Glas gospodinj. Prejeli smo s prošnjo za objavo: »Za naš gospodinjico ni sedanja doba ugodna. Težko je živeti, težko gospodinjiti. Nekaj tolažbe je bilo, ko smo pri Bolgarjih vsaj zelenjavo lahko poceni kupile. Žene mož s skromnimi plačami itak čuda ustvarjamo. Kdo bi se čudil, če smo radi tega razburjene in ogorčene.«

Mrtvaški zvon. Na Frankopanovi cesti 29 je umrl v 46. letu svoje dobe gostilničar Rudolf Gračner. V Primorski ulici 11 pa je preminila železničarjeva vdova Marija Lubejeva. Žalujemo preostalim naše toplo sočutje!

Iz učiteljske službe. Premeščeni so: Jožica Starec iz Sv. Martina, srez Maribor, v Črno; Marija Velker iz Črne k Sv. Martinu, srez Maribor.

V smrt. V Račah pri Mariboru so našli na domačem podstrešju mrtvega in obešenega 31letnega posestnika sina Ludvika Pernata, ki je šel prostovoljno v smrt. Vzroki samomora niso točno znani.

Jadran. Pozivam vse pevce, da se nočjo polnoštevno udeležijo pevske vaje ob 20. uri v društvenih prostorih. Pevovalja.

Bratje in sestre! Vsi, ki potujete v Prago, nabavite si dan ali dva dni prej vozovnico do drž. meje pri Putniku v Mariboru. Na ta način se izognete nepotrebnemu čakanju in prerivanju na kolodvoru. Cena vozovnice — polovične — do Koprivnice drž. meja stane za III. razred Din 25. — Meddruštveni odbor.

X. Vsesokolskemu zletu zdravo! Sokolska župa Maribor objavlja: Članstvo naše župe odpotuje v Prago 29. junija z vlakom, ki odhaja iz Maribora ob 21.40. Do Čakovca potujemo z rednim vlakom, tu se pa formira poseben vlak, ki bo šel 14 vagonov ter krene iz Čakovca ob 23.50. Prihod v Prago 30. junija okoli 19. ure. Z istim vlakom se peljejo tudi pripadniki žup Celje ter Varaždin. Pol ure pred odhodom vlaka je zbor na postaji, radi ureditve nekaterih formalnosti. Brate ter sestre pozivamo, da se točno ravnamo po okrožnici, ki jo boste prejeli te dni. Prinesite s seboj državne zastavice! Zdravo!

Moško blago

najnovejši vzorci, v veliki izbiri vedno najceneje pri

JOSIPU ŠRAJU, Maribor

Tombola Sokola Pobrežje 3. julija t. l. Meja kliče! Kam? v Maribor! Zakaj? Ker tudi tu živimo Slovenci, ki bomo v uvod proslav dvajsetletnice naše svobode vprizorili v nedeljo dne 26. junija ob pol 16. uri narodno igro »Deseti brat« na prostem po prireditvi brata Sorinika iz Ruš. Nacionalni Maribor s svojimi sokolskimi in obilnimi drugimi društvi pohiti v naš obmejni Maribor po geslu: »Le naprej brez miru!« Naj bo čvrsta naša meja. Zdravo in na svidenje! Sokol Maribor Vuhred.

Avtomobilisti za Prago iz Maribora in okolice, ki nameravajo na sokolski zlet z lastnimi avtomobili, se naprošajo na sestanek v nedeljo dne 26. t. m. ob 11. dopoldan v kavarni Jadran (veranda). Razgovor o eventualnem skupnem potovanju v Prago.

Jannette Mac' Donaldov

Vas vabi, da si ta film danes v soboto in jutri v nedeljo ogledate. — Vsako podaljšanje tega filma je nemogoče.

Uprava »Grajskega kina«

Velika tombola v Murski Soboti. Tujsko prometno in olupševalno društvo v Murski Soboti priredi 3. julija t. l. veliko tombolo, katere glavni dobitke bo nov 4 sedežni luksuzni avto »Opel kadet«, vreden Din 30.000.—, ki ga je dobavil zastopnik za Slovenijo g. Friedau iz Maribora. Drugi tombolski dobitke je nova kompletna spalnica, vredna Din 5000.—, razen tega pa še 18 tombol z nad 1000 dobitki v vrednosti preko Din 45.000.—. Tombola se prične ob 15. uri na sportnem igrišču v Murski Soboti. Tombolske karte po Din 5.—. Čisti dobiček je namenjen razvoju tujeskega prometa in olupšavi mesta Murska Soba.

Otroški tečaji Francoskega krožka prirede, kakor vsako leto tudi letos zaključno slavnost v »Vesni« 27. t. m. v ponedeljek ob 16. uri. Otroci prvega tečaja bodo prikazovali francoske ronde, recitacije in male prizore iz vsakdanjega življenja. Drugi tečaj priredi pravljico igro »Blanche-Neige« (»Sneguljčica«) s petjem in plesom. Vsakdo, kdor se zanima za napredek naših malih umetnikov, je iskreno vabljen. Vstopnine ni!

Vrtno veselico v lepem, senčnem vrtu brez prahu priredi Podporno društvo paznikov moške kaznilnice dne 10. julija v Gambrinovi dvorani. Svira vojaška godba. Pridite!

Rezervni oficirji — Vidov dan! Kompletna uniforma s kapo in ešarpo v dobrem stanju je na prodaj za 450 din v Studenci, Slomškova ul. 23.

Brivnice in česalnice bodo na praznik Sv. Petra in Pavla ves dan zaprte. V torek na Vidov dan zaprte med 10. in 11. uro, zvečer odprte do 21. ure.

Tukajšnja čebelarstva podružnica za Maribor in okolico priredi v nedeljo dne 26. aprila t. l. izlet, ekskurzijo v Slov. gorice in sicer obiščejo člane pri Sv. Juriju v Slov. goricah. Skupen odhod z avtobusom ob pol 14. uri iz Kralja Petra trga. Voznja stane sem in tja za osebo Din 18.—. Članstvo in gostje k čim večji udeležbi vladno vabljeni. Informacije o izletu daje podružnični predsednik Oto Črepinko, Zrinjskega trg 6.

Nocoj vsi na vrtni koncert restavracije »Union«. Ležak pivo, dobra vina, prvovrstna kuhinja. Se priporoča Lesjak.

Obvestilo. Na Vidov dan, t. j. v torek dne 28. junija morajo biti vse trgovine v mestu Mariboru med službo božjo t. j. od 10. do 11. ure dopoldne zaprte. Na praznik Sv. Petra in Pavla dne 29. t. m. pa ostanejo mariborske trgovine ves dan zaprte. — Združenje trgovcev za mesto Maribor.

Zavese

najnovejši vzorci, prvovrstne kakovosti najceneje pri „Obnova“ F. Novak, Jurčičeva 6

Diplomirala sta g. Horaček Fedor na ekonomsko-komercialni visoki šoli v Zagrebu in g. Veselič Miran za inženjerja agronomije na gospodarski fakulteti v Zagrebu, oba z odličnim uspehom.

»Grič« pod Urbanom poldnevni izlet. Danes koncert. Gostilna »Triglav« (Voller).

Oprednost staršev — korist otrok. Koliko želja ima vsaka mati za bodočnost svojega otroka! Ali se pa tudi vedno po tem ravna? Nobenemu otroku ne bi bilo treba poznati zobnega kamna in njegovih slabih posledic, če bi ga pravočasno naučili pravilno negovati zobe s Sargovim Kalodontom. To je edina zobna krema v naši državi, ki vsebuje sulfocin-oleat, odpravi zobni kamen in prepreči njegovo ponovno tvorbo.

Vinotoč »Marijin dvor« za Kalvarijo odprt. Prva vina.

Putnikovo uradovanje na Vidov dan. Na Vidov dan — torek 28. t. m. — bo Putnikova poslovalnica v gradu odprta kakor ob delavnikih; zaprta bo le med 10. in 11. uro. V sredo dne 29. t. m. na praznik Petra in Pavla ni poslovanje. Menjalnica na glavnem kolodvoru je tudi ob praznikih odprta ob prihodu in odhodu vseh mednarodnih vlakov.

EDINA TOLAŽBA

Kiki BONBONI

Kino

Kino Union. »Charlie Chan v Egiptu«, senzacijski film napete vsebine. Skrivnosti faraonskih grobov v dolini smrti.

Miši zgrizle 18.000 dinarjev

KAKANJ, 25. junija. Zasebnica Ana Ružič je imela v svoji omari spravljene 18.000 dinarjev v bankovcih. Od časa do časa je pregledovala bankovce. Ko pa je predvčerajšnjim zopet šla gledat bankovce, je na svoje veliko presenečenje opazila, da so miši zgrizle vse bankovce.

Francozinja

Statistika je na videz suhoparna veda in njeni podatki so navadno tako dolgočasni, da jih človek niti prečitati ne more. To je pa samo na videz, kajti v resnici najdemo v statistiki mnogo zanimivega, pa tudi poučnega. Poglejmo, kaj nam pove statistika o življenju Francozinje, Angležinje in Američanke.

Francozinja poje letno 190 kg kruha in 43 kg mesa, popije 100 litrov vina, 500 gramov čaja, 3 kg 97 dkg kave, 5 litrov piva ter porabi 20 kg sladkorja. Jedilni list Angležinje se izpreminja. Angležinja poje na leto 105 kg kruha, 55 kg mesa in 39 kg sladkorja, vina popije komaj en liter, čaja 5 kg, kave 350 gramov, piva na 25 litrov. Američanka je v tem pogledu nekako v sredini med Angležinjo in Francozinjo. Ona porabi na leto 155 kg kruha, 54 kg mesa, 2 kg čaja, 5 kg 34 dkg kave, 50 kg sladkorja, 20 litrov piva in nekaj vina. Pije mnogo kave in čaja, in porabi največ sladkorja. Kar se tiče mesa je najskromnejša Francozinja, ki pa pije mnogo vina.

Od 100 žen se jih v Franciji omoži 57, v Angliji 52 v Ameriki pa 62. V Franciji odpade na 30 žen 1 ločitev, v Angliji na 80, v Ameriki pa na 8. Francozinja si kupi na leto 3 obleke, 1 plašč, 3 klobuke in 2 para čevljev ter porabi 200 frankov za kozmetiko. Angležinja je zelo skromna. Na leto rabi samo 2 obleke, 1 plašč, 2 klobuke in 2 para čevljev, za kozmetična sredstva pa potroši samo 75 frankov. — Američanka pa rabi na leto 4 obleke, 2 plašča, 4 klobuke in 4 pare čevljev, za kozmetična sredstva pa potroši 1.500 fr. En avto pride na 250 Francozinj, na 220 Angležinj in na 80 Američank. Telefon ima ena izmed 35 Francozinj, izmed 30 Angležinj in izmed 7 Američank.

Najmlajša prababica v Evropi

V Parizu živi gospa Yvonne Delporteova, ki se je rodila leta 1907. Je mati petih sinov. Najstarejšemu je 17 let in le-ta je postal oče. Tako je postala gospa Yvonne babica. Ker je njena mati stara 49 let, je ta, kakor trdijo, najmlajša prababica v Evropi.

Strogo po predpisih.

V zapuščenem kraju Bretonske je običaj na lokalni železnici pod klancem vlak in potniki so morali izstopiti, da bi ga potisnili naprej. Sprevednik je budno opazoval nekega potnika, ki se mu je zdel sumljiv. Slednjič je stopil k njemu in zahteval, naj mu pokaže vozni listek.

»Tule,« je dejal potnik.

»No, dobro, toda plačati boste morali globo.«

»Zakaj pa?« se je začudil potnik.

»Ker potiskate naprej vagon 1., imate pa vozni listek III. razreda.«

Presenečenje.

»Toda, prijatelji, kako nezaupljivi ste!

Ves čas se ozirate in gledate, če vaš plašč

še visi na kljuki. Ali mislite, da vam ga

bo kdo odnesel?« — »Ne vem. Vsekakor

pa je vaš plašč že pred pol ure izginil.«

Anekdota.

Rabelais je bil velik francoski šaljevec, ki je s svojo jedko šalo oklal marsikatero veličino. Ko je ležal na smrtni postelji, so se zbrali okoli njega številni zdravniki. Poltihu so se posvetovali, kako bi znamenitega moža ohranili še nekaj časa pri življenju. Rabelais pa jim je rekel: »Gospodje, nikar se ne trudite in pustite, da umrem naravne smrti!«

Gangsterska razbojnika ustrelila posestnika Ačka, ranila in poškodovala več oseb

Strahovala sta s samokresom vso Poljskavo in okolico — Grozna noč ob vznožju Pohorja — Edinstven kriminalen primer v naših krajih

Nezaslišani roparski napadi zadnjih dni v mariborski okolici so povzročili pri podeželskem prebivalstvu umljivo ogorčenje in bojazen pred roparji. V zadnjih osmih dneh so bili izvršeni zaporedoma trije roparski napadi, in sicer v Žikarcih, Dupleku in v Zrkovcih pri Mariboru. Dočim v prvih dveh primerih ni bil nihče poškodovan, je pri zadnjem roparskem napadu pred dvema dnevoma v Zrkovcih bila težje poškodovana gostilničarka Neza Selova, ki so jo morali s težkimi notranjimi poškodbami prepeljati v mariborsko splošno bolnišnico. Ni se še poleglo razburjenje, že je prebivalstvo zlasti Dravskega polja pod težkim vtisom ponovnega roparskega napada, ki se je pripetil davi na državni cesti med Pragerskim, in sicer okoli 2. ure zjutraj.

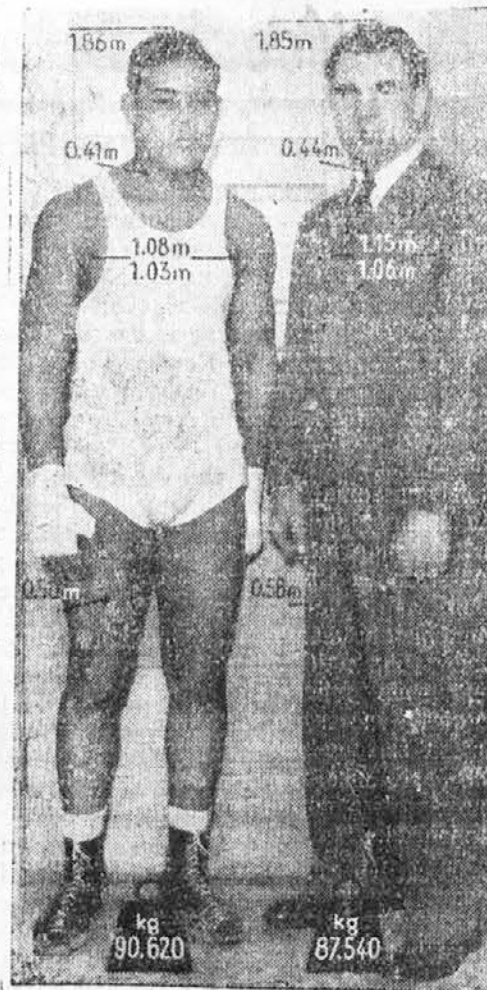
Po državni cesti na omenjenem sektorju je gnil gonjač Vinko Duh, stanujoč na Pobrežju pri Mariboru, Nasipna ulica

25 dva para volov v Maribor in sicer za nekega mariborskega mesarja. Ko je Duh gnil vole po cesti, sta planila iz nekega grma ob državni cesti neznana moška, ki sta iz samokresov oddala več streliv proti Duhu. Izstrelek je zadel Duha v vrat, ki se je zrušil na tla in obležal v mladi krvi. Roparja sta nato planila na Duha ter mu odvzela poročni prstan, rjavo usnjato denarnico s 70 din gotovine ter nato pobegnili. Odgnala sta tudi 4 vole, in sicer enega bele, 3 pa pšenične barve. Duha so prepeljali k dr. Klasincu na Pragersko.

Kmalu pa se je razodelo razbojništvo v polni meri. Okoli polnoči sta se polavila namreč dva razbojnika od katerih je prvi manjši, drugi večji, v Kalšah v občini Šmartno pred hšo posestnika Romana Ačka, ki sta ga ustrelila. Roman Ačko je kmalu zatem izdihnil. Očividno ista razbojnika sta krenila nato

proti Polskavi, kjer sta streljala in klicala »Aufbiks«. Okoli 2. ure zjutraj so šli kosci dr. Hojnikovega posestva kositi na travnik. Razbojnika sta naperila vojaški pištoli proti koscem ter jim zapovedala, da morajo nazaj. Ko so bili oddaljeni, pa sta razbojnika pričela streljati in sta zadela kosca Friderika Martina, ki pa je zadobil le lažjo rano. Zatem sta se spravila na gonjača Duha, o čemer smo poročali zgoraj. Predtem pa sta še ustavila krojača Julija Karhunta, ki sta ga pri Polskavi pretepla. Nekateri pasantje so videli oba razbojnika na potu proti Pragerskem, kjer sta raznim ljudem grozila.

Orožniki od Slovenske Bistrice do Maribora so bili takoj alarmirani in so se podali na sled za drznima roparjema in razbojnikoma. V zvezi s tem sta bila radi suma aretirana neki Juhart in neki Črepinko.

JOUE LOUIS in SCHMELLING

Zdravstva

Sadje je treba umiti! Zlasti preprosti ljudje tega včasih ne morejo razumeti. In vendar uživanje neumitega sadja povzroča toliko — včasih zelo nevarnih — želodčnih, črevesnih in drugih obolenj. Zlasti sladki sadeži, ki so zunaj mastni (češnje, hruške, jagode, grozdje), so navadno polni prahu in druge nesnage. Umite sadje je tudi mnogo bolj užito kot pa v poletni vročini pripravljeno. Zlasti pri kupljenem sadju je treba premisliti, v kolikih različnih rokah se je že valjalo, morda v umazanih ali celo nezdravih rokah. Velja torej: nobenega sadja v usta, če ni umite v čisti, sveži vodi!

Kašelj. Komaj mož vstane, že odmeva po spalnici, da me je kar strah. V obraz postane zaripel in solze mu včasih tečejo po licih. Šele tam pri zajtrku se umiri in nato je navadno do drugega jutra dobro. — Draga gospa, ta »grozno« pozna še marsikatera žena, najbrž večina. Je to ne dostatek vseh nas moških, ki zvečer posedamo po zakajenih sobah pri neštetihih sejah, ali večer za večerem predavamo in glasno govorimo, ali si ga pa tu in tam merico več privoščimo. Vse to draži sluznice v gornjem delu dihal. Posledica je, da se tam nabira sluz, ki ga podnevi kar tako mimogrede in sproti odpravljamo. Ponoči pa, ko je vse delovanje telesa mirnejše in manj živahno, ostaja ta sluz v grlu in se nabira ob gornjih delih dihalnih organov. Ko se zjutraj zbudimo in začne življenje v nas z vso silo plati, mora ta, navadno že posušeni sluz, ven. Mogoče je to le s kašljanjem. Ko se vse očisti, pa spet nastopi ljubi mir. Je to nekako tako kot z očmi. Ko zjutraj vstanemo, so oči suhe in si jih zato drgnemo, da »prežene mo spanec«. Z drgnjenjem povzročimo solzenje in bistrejše gledanje. — V tem primeru je kašljanje torej naravnost zdravilo. Sicer je pa kašelj sploh zelo smotrno zdravilo. Z njim dihalni organi odpravljajo prah in sluz, ki bi sicer v njih ne bila baš prijetna gosta. — Mnogi moški kašljajo tudi ponoči. Zlasti oni, ki radi smrčijo.

Smrčanje je običajno posledica hrbtne lege. V globokem spanju omahne spodnja čeljust in usta se odpro. Lahko pa je izvor smrčanja tudi v kaki nepravilnosti v nosu. Pri smrčanju se grlo hitreje suši. Čim spanec nekoliko popusti, začuti organizem draženje suhega sluzja in ga skuša odpraviti s kašljanjem. Drugače je seveda, če je kašelj suh in se pojavlja tudi podnevi, zlasti pri naglih temperaturnih spremembah. Takrat je treba pa že k zdravniku. Morda bo ta ugotovil kronično vnetje in bo predpisal zdravila. — Vsekakor je dobro, če si moški, ki trpi na ponočnem ali jutranjem kašljanju, že zvečer pred spanjem usta in grlo temeljito izpere.

Prva pomoč pri utopljenosti. Sredi najživahnejše kopalne sezone smo. Reke in potoki mgolijo kopalcev, da si v hladni vodi osvežijo preznojeno telo stari in mladi, moški in ženske. — Voda in sonce sta zdravju največja dobrotnika, ako ju znamo pametno in nepretirano uporabiti. Kakor se pa vsako zlorabljanje prirodnih dobrin maščuje, tako je tudi s soncem in vodo. Pretirano sončenje lahko povzroči nevarne opekline in smrtno sončarice ter kapi. Prav tako pa je tudi v vodi polno nevarnosti. Razgreti in prepoteni ne skačimo v hladno vodo. Telo si najprej ohladimo na zraku in nato s počasnimi polivi pripravimo na kopanje. Največ nesreč, ki se včasih žalostno končajo, povzroči pa mladostna objestnost. Mlad fant se hoče pokazati in zato lahko miselno počne v vodi stvari, ki jim ni dorasel. Ta skuša preplavati brzico, pa niti dobro plavati ne zna, oni hoče preplavati široko reko, a se ne zaveda, da je za to treba tudi dovolj telesne moči. Kdor ni vajen plavanja, pa mu v vodi naenkrat zmanjka tal, se prestraši, in posledice so navadno usodne. Kaj storiti z utopljencom, ko ga potegnemo na suho? Napačno je, če utopljenca postavljajo na glavo, da bi voda laže iz njega odtekla. Tako ravnanje lahko povzroči smrtno zadušenie. Najprej je treba pregledati in osnažiti usta in nos, ki sta mnogokrat zabasana v blatom in peskom. Nato položimo pone-

srečnica na trebuh tako, da leže glava in prvi nize kot noge. To zato, da more odteči voda. Nato položimo utopljenca vodoravno na hrbet. V nos mu vpihamo nekoliko tobaka za njuhanje, požiralnik mu dražimo s peresom, prsi in obraz drgnemo in z mrzlo vodo kropimo. Pred nos mu držimo cunjce, prepojeno s salmiakom. Če vse to takoj ne pomaga, je treba pričeti z umetnim dihanjem. To izvršimo na ta način, da obe ponesrečenčevi roki počasi dvigamo od tal do preko glave. Dviganje in spuščanje rok boji sprva počasno, nato hitreje, vendar ne hitreje, kot navadno dihamo. Pri umetnem dihanju mora imeti ponesrečenec usta odprta in jezik iztegnjen. Če po dvehurnem umetnem dihanju ne opazimo nobenih znakov življenja, je navadno vsaka nadaljnja pomoč brezuspešna.

Sončne pege zlasti ženskam povzročajo mnogo skrbi. Ene si umivajo kožo s kumarčnim sokom, druge s kislim mlekom, tretje z limoninim sokom. Bolj »nobel« ženske si umivajo lica z vodikovim prekisom, ki je sicer dobro belilo, a v tem primeru mnogokrat prav nasprotno povzroči. Ker postane tudi koža, ki na njej ni peg, še bolj bela, se pege na njej še bolj odražajo. Povsem zanesljivega sredstva zoper sončne pege ni. Ljudje, ki so podvrženi tem pegam, naj čim manj izpostavljajo svoj obraz soncu. V nekaterih primerih pomagajo sredstva, ki jih nasvetuje zdravnik specialist. Tolažljivo pri celi stvari je, da sončne pege na jesen navadno same od sebe izginejo. Poleti pa jih deloma zakrijejo, če s pametnim sončenjem in mazanjem močno orjavimo.

27 kitajskih gverilskih divizij

SANGHAJ, 24. junija. Trenutni vojni položaj je označen po treh činiteljih. Prvič radi pregrupacije japonskih vojnih sil južno lunghajske železnice v zvezi s poplavno katastrofo Rumene reke. 2. Radi udarne poživitve gverilske vojne, ki se razteza na področju severno od Pekinga do južno lunghajske železnice. 3. Po na-

daljšem prodiranju japonskih vojnih sil v jangcejski dolini. Trenutno pripisujejo večjo važnost gverilski vojni, o kateri sodijo, da je prvokrat vodena po nekem osrednjem vodstvu v skladu z operacijami na glavnem bojišču. Po japonskih poročilih razpolagajo Kitajci trenutno s 27 gverilskimi divizijami.

Lenka

Na vozu je stala skrinja, na njej cula bernice v pisano progastih rjuhah. Pri koljevi glavi je stal majhen šolarček, gimnazijec, ki gotovo radi hrepenenja, veselja in pričakovanja ni zatislil oči, gladil nežno in radostno nozdrvi ljubljenu mladič, ki ga že dolgo ni videl in ki ga pelje k ljubi mami.

Oče gotovo poravnava račun pri gospodariju, sinko pa ne more dočakati.

Preprosti prizor je ganil Špino. V hipu je videl pred seboj strica župnika, staro belo kobilo, ki ga je vsako leto prevažala k stricu in staršem.

Spomnil se je kako jo je tudi on veselo pozdravljaj in gladil, spomnil se je, kako se je vozil domov, kako mu je hodila mati naproti, kako ga je stric božal in nagradil za dobro spricevalo — vsi preprosti, toda tako ljubi prizori iz lepe mladosti so mu prešli skozi dušo kakor krasne sanje; naslonil je glavo na zid in se razjokal. — — —

Ta dan je bilo v Litomišlju veselo, pa tudi nekaj žalosti. Marsikatera deklica se je otožno zamislila, ker pride njen filozof šele čez nekaj mesecev, mnogi so pa zapustili filozofijo in se ne vrnejo več ter jih na visoki šoli v hrupni Pragi pozabijo.

Lenki so se tudi oči skalile, toda izkušala se je nasmehniti.

Ne bi smela z Vavreno govoriti, strogo so ji grozili. Toda kaj groznja, kaj kaznen!

Zvečer je prišla skrivajo na prepovedani prostorček v parku, kjer je preživela toliko prijetnih trenutkov. Smela je bila. Sama, v tako pozni uri — vendar ali naj odide Vavrena ne da bi z njim govorila?

»Tam pri onem starem drevesu pod ptičjim gnezdnom sva se pravzaprav našla. Skrbel sem za tisti kraj, nobena nezgoda ni zadela ptičje družinice. Mati je srečno vzgojila mladiče, to je nama dobro znamenje.« je tolažil filozof svojo drago. Spet sta umolknila, spet govorila s pritajenim glasom.

Vsaka beseda — trepetajoč listič, izraz globokega čustva, ki preveva vso dušo.

Rožna zarja, ki je migljala v vrhovih dreves je ugasnila, v gaju se je stemnilo. Lenka je odhajala. Šla sta nekaj korakov, obstala, dokler ni neizprosni čas ukazal. Lenka je dala Vavreni duhtečo roko; on pa jo je stisnil, privil razburjeno deklo na srce in poljubil njene sveže ustnice. Utičila mu je v naročju, videl je v mraku obledelo lice, priprto oko z dolgimi trepalnicami. Naglo se mu je iztrgala in hitela od tod. Svetla obleka je zamigljala v grmovju, vrata v hiši so zaškripala.

(Dalje.)

Darujte za azni sklad PILI

Mali oglasi

Razno

JEDILNE IN SPALNE SOBE
sperane, politirane, pleskane
ter kuhinjske, najmodernejšje
opreme po najnižjih cenah.
Mizarstvo in zaloga pohištva
Kompapa Aleksandrova 48

JOS. TICHY IN DRUG

Konces. elektrotehnično po-
djetje, Maribor, Slovenska
ul. 16, tel. 27-56. Izpeljuje
elektroinstalacije stanovanj-
skih hiš, vlt. gospodarskih
objektov, zaloga motorjev,
lestenecv, svetilk, elektroin-
stalacijskega blaga po kon-
krecijskih cenah

POHIŠTVO

lastnega izdelka dobavlja po
skrajno zmernih cenah. Zalo-
ga pohištva združenih mizar-
jev, Vetrinjska ulica 22. na-
sproti trdnice V. Weigl. 9-t

RENETA

pijača mladih in odraslih (sta-
rih). 3274

AUTOMOBILISTI MOTOCIKLISTI — POZOR!

Bencija, olje, angleške Dun-
lop pneumatike! V vsakem
času postrežba pri bencinski
črpalki, Tattenbachova ul. 14.
Se priporoča Justin Gustin-
čič. 3381

1000 DIN IN VEČ

zaslužite mesečno doma. Po-
trebno 2500 din. »Anos«. Ma-
ribor, Orožnova 6. 3748

VSA TAPETNIŠKA DELA

in popravila izvršila hitro,
solidno in poceni »Obnova«,
F. Novak, Jurčičeva 6. 3809

HALO!

Ne pozabite na vinotoč ma-
jor Zenkovič, Razvanje-Pi-
vola. 3864

HALO! HALO!

Vsak 31. par čevljev zastoni!
Čevljarstvo F. Belicijan, Alek-
sandrova cesta 61, da 31.
kupu par čevljev, ki si jih je
že izbral, zastoni. V svrhu
kontrol se vsak prodan par
vpiše v knjigo, tako da ima-
jo kupci pregled čez prodane
čevlje. 3867

POSTELJNE ODEJE

močno prešite, samo z belo
vato od 70 din naprej v spe-
cijalni trgovini A. Stuhec,
Stolna ulica 5. 3897

BUČNO OLJE

dobro in sveže, ponudi tovar
na bučnega olja, Maribor, Ta-
berska 7. 3910

MARIN ANA, ŠIVILJA

Koroška c. 11, se priporoča
za vsa damska dela po ulzki
ceni. 3911

Iščem pri dobri družini
OPOLDANSKO PREHRANO
Naslov v upravi »Večernika«
3923

PRAKTIČNE STEZNIKE
brez ribje kosti in gumija, po-
meri ter najnovejše moder-
ne v veliki izbiri dobite pri
trdnici »Luna«, samo Glavni
trg 24. 3925

ČE HOČETE DOBRO VINO
piti, morate v gostilno »Pre-
šernova klet« priti. Lokal je
okusno prenovljen. Se pripo-
roča Karl Trafenik v Gospo-
ski ulici. 3932

**PRISTRNOPRLEŠKE GIBA-
NICE, OCVRTE PIŠKE,**
vrtni koncert, dobra ljuto-
merska vina, nudi in izpolni
druge želje tekom nedelje,
26. junija gostilna Mirko Se-
ver, Spodnja Dobrava (na
koncu Tezna). Pridite!!!!
3944

VINOTOČ STURM

Počehova, od 5 l naprej.
Sortirani rizling po Din 8.—
3950

Posesti

Prodaj
NOVO ZIDANO HIŠO,
5 sob, dve kuhinji, klet, dr-
varnica in lep vrt; radi selitve
ugodna prilika. Vprašati
Ptujška cesta, gostilna Jelen,
3875

HIŠA

poceni naprodaj. Vprašati
Koseskega 29. 3876

Stanovanje

VELIKO SOBO, MALO KU- HINJO

oddam julija do tričlanski
družini stalnonameščencu.
Stritarjeva 5. Najemna din
300.—. 3818

STANOVANJE

4 sobno, komfortno, na Glav-
nem trgu II. nadstropje, od-
dam s 1. avgustom. Priprav-
no tudi za kakršnekoli po-
slovne prostore. Dopise na
upravo tega lista pod »Glav-
ni trg«. 3821

STANOVANJE

eno in dvosobno, oddam.
Smetanova 54, gostilna. 3822

LEPO STANOVANJE

eno ali dvosobno, oddam s
1. julijem. Studenci Ciril-
Metodova 17. 3852

DVOSOBNO STANOVANJE
poceni oddam. Verstovškova
ul. 40, Spesovo selo. 3860

SOBO IN KUHINJO

oddam s 1. avgustom. Stu-
denci, Obmejna ulica 16, pri
»Rapidovem« igrišču. 3865

SOBO IN KUHINJO

v centru poceni oddam. Vpra-
šati Aleksandrova c. 12-II.
Fasswald. 3869

DVOSOBNO STANOVANJE
tako oddam. Ferkova ul. 9.
3877

V novi dvonadstropni hiši
oddam več

ENOSOBNIH STANOVANJ
z elektriko in vodovodom za
250 din. Pobrežje, Gosposvet-
ska 44. 3883

Oddam

DVE STANOVANJL
ev. dam hišo v najem na Po-
brežju, Vprašati Tattenba-
chova 17, dvorišče. 3885

**Če dopust in
počitnice gospodu**
nogavice kratke in dolge
naramnice, pasove
kravate in žepne robce

C. Büdefeldt, Gosp. ul.

DVOSOBNO STANOVANJE
s pritliklami oddam s 1. av-
gustom. Stritarjeva 44, Vo-
dopivec. 3884

Dva gospoda sprejemem
NA HRANO
IN STANOVANJE.
Trstenjakova 20. 3886

SOBO IN KUHINJO
oddam. Filipič, Pobrežka ce-
sta 38. 3891

**DVE ENOSOBNI STANOVA-
NJI S KUHINJO**
in vsemi pritliklami takoj
oddam. Krčevina, Praprotni-
kova 18. 3894

Dva gospoda sprejemem
NA STANOVANJE.
Vojašniška ulica 12. 3899

SOBO IN KUHINJO
oddam s 1. julijem. Glavni
trg 19. 3907

Sprejemem eno ali dve
GOSPODIČNI
v lepo in sončno stanovanje.
Damski salon Koroška c. 11.
3912

STANOVANJE
za večjo družino sobo, ku-
hinjo in kabinet, takoj oddam
za din 300.—. Nasipna ul. 80,
Pobrežje, nasproti tovarne.
3917

SOBO IN KUHINJO
oddam. Pobrežje, Zrkovska
cesta 38. 3918

DVE SOBI IN KUHINJO
oddam s 1. julijem. Studen-
ci, Kralja-Matjaža 51. 3919

SOBO IN KUHINJO
oddam. Zrkovska c. 7, Po-
brežje. 3924

SOBO IN KUHINJO
oddam stranki brez otrok.
Studenci pri Mariboru, Ciril-
Metodova 10. 3931

DVOSOBNO STANOVANJE
oddam s 1. avgustom v bli-
žini glavnega kolodvora. Na-
slov v upravi. 3937

Sprejemem dve boljši
GOSPODIČNI
na stanovanje, soba s poseb-
nim vodom, s 15. VII. Gre-
goričeva ul. 8-II, levo. 3949

Modna novost: popoldanske obleke...

**se nosijo zdaj
krajše**

V popoldanskih urah vidite
povsod lepe, nežne obleke iz
svile, crepe georgetta in sifona,
ki so prav tako lepe kakor so
pripravne. Te obleke so pa
tudi praktične: v bogati, bla-
gi peni milnih lusk Lux jih
brez truda operete tako, da
so spet kot nove, in pri tem
njihove niti in barve prav nič
ne trpe.

LUX

za vse poletne tkanine!

...se raztopi tudi v mrzli vodi!

Sobo odda

DVE PRAZNI SOBI

v centru mesta v I. nadstrop-
ju oddam za pisarno ali sta-
novanje, največ dve osebi.
Oglasiti s. dopolne Trg svo-
bode 6-I, druga vrata, desno.
3824

OPREMLJENO SOBO

oddam boljšemu gospodu.
Meljska cesta 58. 3868

**PRAZNO, STROGO SEPARI-
RANO SOBO**
iz stopnišča, s plinsko nape-
ljavo, takoj oddam. M. Flo-
rian, Maistrova 16, pritličje,
levo, vrata 2. 3888

dami

bluze in jopice za dečvo
svileno perilo
nogavice dokolenke in
kratke nogavice

C. Büdefeldt, Gosp. ul.

OPREMLJENO

ALI PRAZNO SOBO
tako oddam za 150 din.
Wresnig, Taborska ulica 8.
Istotam naprodaj pes ljubite-
ljem živali. 3889

OPREMLJENO SOBO

s posebnim vodom oddam
solidnemu gospodu s 1. juli-
jem v najem. Trubarjeva 5.
Poizve se pri hišniku. 3890

LEPO, OPREMLJENO

SOBICO

oddam. Koseskega ulica 39.
3861

LEPO SOBO

na Meljski cesti 41, za eno
ali dve osebi, prvovrstno
opremljeno, s posebnim vho-
dom, oddam s 1. julijem. 3896

SOBO

s posebnim vodom z dvema
posteljama oddam. Barvar-
ska 3. 3898

SOBO.

prazno, oddam takoj ali s
1. julijem. Tezenska ulica 12,
Pobrežje. 3903

OPREMLJENO SOBO

z dvema posteljama oddam.
Marčič, Ruška cesta 3. 3905

OPREMLJENO SOBO

eni ali dvema osebama. Ko-
roška cesta 48, trafika. 3906

SOBO

s štedilnikom oddam dyema
osebama. Studenci, Pušniko-
va 14. 3915

malčkam

hlačke za igranje, oblekce
Polo in svilene srajce, jo-
pice za nošo in obleke

C. Büdefeldt, Gosp. ul.

Demanti se lahko izdelujejo

Neki kemični zavod v Kansasu v Ze-
dinjenih državah je naznanil, da so se
mu posrečili poizkusi, kako umetno na-
rediti demante. Posrečilo se mu je izde-
lati demante, ki so popolnoma čisti in se
v ničemer ne razlikujejo od pravih. Dva
umetno narejena demanta so poslali v
Washington, kjer so strokovnjaki izjavili,
da sta dva prava demanta velike vred-
nosti.

Vsa skrivnost umetnega delanja de-
mantov, je izjavil eden izmed profesorjev
omenjenega zavoda, je ta, da umetno po-
snemajo naravni nastanek demantov. O
kemičnem delovanju je povedal, da je
treba v električno peč dati mešanico li-
tega jekla in ogljika, nato pa več tako
razgreti, da v njej nastane velikanska
vročina. Demant se potem sam naredi.

V zvezi s tem pa iz Amerike še poro-
čajo, da se zaradi tega demantna indu-
strija prav nič ne vznemirja, ker je umet-
no narejeni demant tako drag, da se še
bolj splača kupovati naravne demante.
Pač pa ameriški kemiki zatrjujejo, da se
jim bo brez dvoma posrečilo izdelovanje
tako poenostaviti, da bo v prihodnje de-
mant čisto poceni. Vprašanje pa je, ali bo
potem demant še tako zaželen, kakor je

dandanes, ko je tako redek in drag.

Sicer pa ti poizkusi izdelovanja deman-
tov niso prvi te vrste. Že leta 1894, je
neki Moissan poizkušal delati umetne de-
mante. Te poizkuse je začel delati, ko je
našel v železu, ki je bilo v padlem me-
teorju, tudi kose demanta. Tudi on je v
bistvu približno tako delal, kakor jih zdaj
delajo ameriški kemiki. Železo je nasitil
z ogljikom, ga raztopil v električni peči,
nato ga je naglo shladil tako, da je tekoče
železo vlival v mrzlo tekočino. Na ta na-
čin je dobil demante, ki pa so bili tako
majhni, da je največji med njimi imel le
pol milimetra v premeru.

Rekord.

Prvi: »Jaz znam tako, imenitno posne-
mati levje rjojenje, da vse zbeži, čim
zarjovem.« — Drugi: »Jaz znam pa tako
naravno posnemati petelinje kikirikanje,
da sonce vzide, čim zakikirikam.«

Različne tašče.

»Le kako moreš vedno godrnjati zaradi
svoje tašče. Moja je pa angel.« — »Šre-
čen človek! A moja še živi!«

Profesorska raztresenost

Profesor Bucek je dobil sina. »Fant je,
gospod profesor, fant!« — mu vsa zasop-
ljena javi babica. — »Že dobro,« zamrmra
profesor. »Vprašajte ga, kaj bi rad.«

Za kopališče

kopalni trikoji
plavalne hlačke
kopalne čepice in čevlji
kopalne torbice in pasovi

C. Büdefeldt, Gosp. ul.

PARCELO

v magdalenskem okraju pro-
dam. Vprašati pri Brezniku,
Jezdarska 8, II. objekt. 3879

STAVBENE PARCELE

v bližini Tekste. Tezno, poceni
na prodaj. Vprašati Lim-
bus 14. 3934

POSESTVO

z vinogradom in lepo hišo se
bo prodalo na prisilni dražbi
dne 1. julija zelo poceni. Na-
tančnejša pojasnila dobite
pri A. Kačičniku, trgovcu,
Loče. 3947

HIŠO

eno- do tristanovanisko, z
malim vrtom, v mestu ali
bližnji okolici kupim takoj
Ponudbe na upravo »Večerni-
ka« pod »Takošnji plač-
nik«. 3952

Prodaj

NOVA, TRDA SPALNICA
ugodno naprodaj. Dr. Kreko-
va 34, Studenci. 3858

ZIDAN STEDILNIK

IN GLASOVIR
naprodaj. Zrkovska cesta 9,
Pobrežje. 3866

LEP, MALI PSIČEK FOX
srnjak naprodaj. Pobrežje,
Gubčeva 8. 3880

Naprodaj

POHIŠTVO.

spaljnica in kuhinja, skoraj
nova, mehki les, radi prese-
litve po zelo ugodni nizki
ceni. Cankarjeva ulica 3,
Tezno, nasproti gostilne Fe-
lič. 3887

Radi selitve ugodno prodam
skoraj novo
KOMPLETNO POSTELJO,
visoke omare in nočne ema-
re. Naslov v upravi »Večerni-
ka«. 3902

AVTO »WANDERER«
5 sedežni, ceneno naprodaj.
L. Uhler, delikatesa, Aleksan-
drova c. 13. 3913

ŠIVALNI STROJ »SINGER«
skoraj nov, din 1600.— pro-
da Ussar, Trubarjeva ul. 9.
3921

Globok
OTROŠKI VOZIČEK
malo rabljen din 350.— in
košara s stolom din 75.—
proda Ussar, Trubarjeva 9.
3932

Čitajte, »Večernik«

SARDINE

kvalitetne znamke, dokler zaloga traja:

1/10 kg škatlja . . .	Din 2-50
1/8 " " " " " "	3-50
1/5 " " " " " "	4-50
1/4 " " " " " "	7-—
1/2 " " " " " "	14-—
1 " " " " " "	25-—

Obročki s kaperci

1/12 kg škatlja . . .	Din 2-50
1/8 " " " " " "	3-50
1/5 " " " " " "	6-50

Oglejte si izložbo ostalih ribjih specialitet in primerjajte cene.

Z. ANDERLE

Gosposka ul. 20, Telef. 29-10.

SARDINE

prvovrstne so postale 40% cenejšje. Tudi ribje marinade so se pocenile. Trajni provijant za dopustnike, turiste in izletnike dobite pri

L. Uhler-ju, Aleksandrova c. 13

Oglejte si izložbe!

5914

Trgovci!

Svoje blago priporočate najuspešneje in najučinkoviteje v »Večerniku«, saj je ni družine v Mariboru in bližnji okolici, ki ne bi čitala »Večernika«.

Stanovanje išče

Enosobno lepo STANOVANJE išče s l. avgustom stranka brez otrok, z novim pohištvo. Pnudbe na upravo lista pod »Mirna stranka«. 3940

Širite »Večernik«

Enosobno lepo STANOVANJE išče s l. avgustom stranka brez otrok, z novim pohištvo. Pnudbe na upravo lista pod »Mirna stranka«. 3940

Službo dobi**KUHARICA**

ali podkuharica z večletno prakso dobi takoj službo v gostilni. Naslov v upravi lista. 3859

SOPOTNIKA

s šoferskim izpitom iščem. Mala kolekcija. Ponudbe pod »Novi avto« na upravi. 3926

KUHARICO

kot samostojno gospodinjico sprejme trgovina na deželi k osemčlanski družini. Naslov v upravi. 3948

SOTRUDNIKA,

marljivega, inteligentnega, s pristopnino 2000 din in delitvijo zaslužka sprejme takoj Realiteta pisarna Maribor, Aleksandrova cesta 33. 3908

Službo išče**DIJAKINJA**

trgovske akademije želi prakso v trgovini ali pisarni. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Pridna«. 3895

Kolesa vseh znamk na obroke Din 25- tedensko Magdalenc, Rače

Dobro negovana usta pomladijo
Vaš izgled
BOTOT peneča krema za zobe,
za to jamči
Napravi zobe bele in desinficira usta
V modro-bele progasti tubi po 5-., 9-.,
15- dinarjev

3169

Reuma ni bolezen starosti

samo če se zanemari — razvija v starosti znane slabosti. Mislite na sebe in pridite v Varaždinske Toplice, da ozdravite. Nudimo vam z absolutno skozi leta dokazano zdravilnostjo žvepljenih kopeli vso meščansko udobnost in ugodno bivanje po tako nizkih cenah: sobe od Din 20-—, kopeli Din 10-—, celotna oskrba 25-— do 35-— dnevno. Rezervirajte pravočasno sobo. Prospekte pošilja ravnateljstvo radioaktivnega žvepljenega kopališča

Varaždinske Toplice

Dne 27. junija 1938 ob pol 15. uri bo na Aleksandrovi cesti 14/I v Mariboru oblastveno dovoljena

prostovoljna dražba

kompletne zdravniške ordinacije, instrumentarija, parastata, svetilk za obešanje, električne kopeli itd., ter stanovanjske opreme.

Obrtniki!

Nudite delo? Iščete kupca? Potom matih oglasov v »Večerniku« si lahko takoj pomagajte, saj je »Večernik« kod eaini obmejni slovenski anevnik v vsem obmejnem ozemlju močno razširjen.

IX I 1695/37

Dražbeni oklic

Dne 12. septembra 1938 ob 11. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 11 dražba nepremičnin:

Zemljiška knjiga: SV. MAGDALENA vl. št. 741

Cenilna vrednost: Din 67.850-—

Najmanjši ponudek: Din 45.233-50

Pravica, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo dražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. IX., dne 10. junija 1938.

Zahvala.

Ob priliki težke izgube, ki naju je zadela s smrtjo našega blagega soproga in očeta

Antona Kunsta
polic. nadzornika

izražava tem potom najino globoko in iskreno zahvalo vsem sorodnikom, policijskim in civilnim ustanovam, Zvezi Maistrovih borcev, g. prof. dr. A. Dolarju za v srce segajoče poslovilne besede, vsem prijateljem in znancem, ki so prisostvovali pogrebu dragega nam pokojnika, ali pa so njegov mrtvaški oder okrasili s cvetjem in venci, kakor tudi vsem onim, ki so nama izrazili svoje toplo in iskreno sočutje.

Žalujoča soproga in sin.

HRANILNICA**DRAVSKE BANOVINE MARIBOR**

Centrala: MARIBOR v lastni novi palači na oglu Gosposke - Slovenske ulice

Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo — Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno

Sprejema vloge in knjižice na tekoči račun po najugodnejšem obrestovanju

Podružnica: CELJE nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica